

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
תולדות תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יְבָמוֹת פֶּרֶק יג

א. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מְמָאֲנִין אֶלָּא אֲרוּסוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֲרוּסוֹת וּנְשׂוּאוֹת. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בַּבַּעַל וְלֹא בַיָּבָם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בַּבַּעַל וּבַיָּבָם. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בְּפָנָיו. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בְּפָנָיו וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בְּבֵית־דִּין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בְּבֵית־דִּין וְשֶׁלֹּא בְּבֵית־דִּין. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־הִלֵּל לְבֵית־שַׁמַּאי: מְמָאֶנֶת וְהִיא קְטַנָּה, אֲפִלּוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־שַׁמַּאי: אֵין בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֶפְקֵר! אֶלָּא מְמָאֶנֶת וּמַמְתֶּנֶת עַד שֶׁתַּגְדִּיל. וּתְמָאֵן – וְתִנָּשֵׂא: ב. אֵיזוֹ הִיא קְטַנָּה שֶׁצְּרִיכָה לְמָאֵן? כֹּל שֶׁהִשְׁאוּהָ אִמָּהּ וְאַחֶיהָ לְדַעְתָּהּ. הִשְׁאוּהָ שֶׁלֹּא לְדַעְתָּהּ – אֵינָהּ צְרִיכָה לְמָאֵן. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: כָּל תִּינוֹקֶת שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לִשְׁמֹר קִדּוּשֶׁיהָ – אֵינָהּ צְרִיכָה לְמָאֵן. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵין מַעֲשֶׂה קְטַנָּה כְּלוּם אֶלָּא כִּמְפֻתָּה. בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן – לֹא תֹאכַל בַּתְּרוּמָה. בַּת כֹּהֵן לְיִשְׂרָאֵל – תֹּאכַל בַּתְּרוּמָה: ג. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: כָּל עַכְּבָה שֶׁהִיא מִן הָאִישׁ – כְּאִלּוּ הִיא אִשְׁתּוֹ. וְכָל עַכְּבָה שֶׁאֵינָהּ מִן הָאִישׁ – כְּאִלּוּ אֵינָהּ אִשְׁתּוֹ: ד. הַמְמָאֶנֶת בָּאִישׁ – הוּא מֵתָר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא מֻתֶּרֶת בִּקְרוֹבָיו, וְלֹא פְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. נָתַן לָהּ גֵּט – הוּא אָסוּר בִּקְרוֹבוֹתֶיהָ, וְהִיא אֲסוּרָה בִּקְרוֹבָיו, וּפְסָלָהּ מִן הַכְּהֻנָּה. נָתַן לָהּ גֵּט וְהֶחֱזִירָהּ, מֵאֲנָה בּוֹ וְנִשֵּׂאת לְאַחֵר וְנִתְאָרְמְלָה אוֹ נִתְגָּרְשָׁה – מֻתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ. מֵאֲנָה בּוֹ וְהֶחֱזִירָהּ, נָתַן לָהּ גֵּט וְנִשֵּׂאת לְאַחֵר, וְנִתְאָרְמְלָה אוֹ נִתְגָּרְשָׁה – אֲסוּרָה לַחֲזוֹר לוֹ. זֶה הַכְּלָל: גֵּט אַחַר מָאוֹן – אֲסוּרָה לַחֲזוֹר לוֹ. מָאוֹן אַחַר גֵּט – מֻתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ: ה. הַמְמָאֶנֶת בָּאִישׁ וְנִשֵּׂאת לְאַחֵר, וְגֵרְשָׁהּ. לְאַחֵר, וּמֵאֲנָה בּוֹ. לְאַחֵר, וְגֵרְשָׁהּ. לְאַחֵר, וּמֵאֲנָה בּוֹ: כֹּל שֶׁיָּצָאת הֵימֶנּוּ בְּגֵט – אֲסוּרָה לַחֲזוֹר לוֹ. בְּמָאוֹן – מֻתֶּרֶת לַחֲזוֹר לוֹ: ו. הַמְגָרֵשׁ אֶת הָאִשָּׁה, וְהֶחֱזִירָהּ – מֻתֶּרֶת לַיָּבָם; וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר. וְכֵן הַמְגָרֵשׁ אֶת הַיְתוֹמָה, וְהֶחֱזִירָהּ – מֻתֶּרֶת לַיָּבָם; וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר. קְטַנָּה שֶׁהִשְׁאָהּ אָבִיהָ וְנִתְגָּרְשָׁה – כְּיִתוֹמָה בְּחַיֵּי הָאָב. הֶחֱזִירָהּ – דִּבְרֵי הַכֹּל אֲסוּרָה לַיָּבָם: ז. שְׁנֵי אַחִין נְשׂוּאִין לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת יְתוֹמוֹת קְטַנוֹת, וּמֵת בַּעְלָהּ שֶׁל אַחַת מֵהֶן – תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. וְכֵן שְׁתֵּי חֵרְשׁוֹת גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה, מֵת בַּעְלָהּ שֶׁל קְטַנָּה – תֵּצֵא הַקְּטַנָּה מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. מֵת בַּעְלָהּ שֶׁל גְּדוֹלָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מְלַמְּדִין אֶת הַקְּטַנָּה שֶׁתִּמָּאֵן בּוֹ. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם מֵאֲנָה – מֵאֲנָה. וְאִם לָאו – תַּמְתִּין עַד שֶׁתַּגְדִּיל, וְתֵצֵא הַלָּזוּ מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אִי לוֹ עַל אִשְׁתּוֹ, וְאִי לוֹ עַל אֵשֶׁת אָחִיו!

מוֹצִיא אֶת אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו בַּחֲלִיצָה: ח. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי לִשְׁתֵּי יְתוֹמוֹת קְטַנּוֹת, וָמֵת - בִּיאָתָהּ אוֹ חֲלִיצָתָהּ שֶׁל אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ. וְכֵן שְׁתֵּי חֵרְשׁוֹת. קְטַנָּה וְחֵרֶשֶׁת - אֵין בִּיאַת אַחַת מֵהֶן פּוֹטֶרֶת צָרָתָהּ. פִּקַּחַת וְחֵרֶשֶׁת - בִּיאַת הַפִּקַּחַת פּוֹטֶרֶת אֶת הַחֵרֶשֶׁת, וְאֵין בִּיאַת הַחֵרֶשֶׁת פּוֹטֶרֶת אֶת הַפִּקַּחַת. גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה - בִּיאַת הַגְּדוֹלָה פּוֹטֶרֶת אֶת הַקְּטַנָּה, וְאֵין בִּיאַת הַקְּטַנָּה פּוֹטֶרֶת אֶת הַגְּדוֹלָה: ט. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי לִשְׁתֵּי יְתוֹמוֹת קְטַנּוֹת, וָמֵת, בָּא יָבָם עַל הָרִאשׁוֹנָה, וְחָזַר וּבָא עַל הַשְּׁנִיָּה, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַשְּׁנִיָּה - לֹא פָּסַל אֶת הָרִאשׁוֹנָה. וְכֵן שְׁתֵּי חֵרְשׁוֹת. קְטַנָּה וְחֵרֶשֶׁת, בָּא יָבָם עַל הַקְּטַנָּה, וְחָזַר וּבָא עַל הַחֵרֶשֶׁת, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַחֵרֶשֶׁת - לֹא פָּסַל אֶת הַקְּטַנָּה. בָּא יָבָם עַל הַחֵרֶשֶׁת, וְחָזַר וּבָא עַל הַקְּטַנָּה, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַקְּטַנָּה - פָּסַל אֶת הַחֵרֶשֶׁת: י. פִּקַּחַת וְחֵרֶשֶׁת: בָּא יָבָם עַל הַפִּקַּחַת, וְחָזַר וּבָא עַל הַחֵרֶשֶׁת, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַחֵרֶשֶׁת - לֹא פָּסַל אֶת הַפִּקַּחַת. בָּא יָבָם עַל הַחֵרֶשֶׁת, וְחָזַר וּבָא עַל הַפִּקַּחַת, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַפִּקַּחַת - פָּסַל אֶת הַחֵרֶשֶׁת: יא. גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה: בָּא יָבָם עַל הַגְּדוֹלָה, וְחָזַר וּבָא עַל הַקְּטַנָּה, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַקְּטַנָּה - לֹא פָּסַל אֶת הַגְּדוֹלָה. בָּא יָבָם עַל הַקְּטַנָּה, וְחָזַר וּבָא עַל הַגְּדוֹלָה, אוֹ שֶׁבָּא אָחִיו עַל הַגְּדוֹלָה - פָּסַל אֶת הַקְּטַנָּה. אֶלְעָזָר אוֹמֵר: מִלַּמְּדִין הַקְּטַנָּה שֶׁתִּמָּאֵן בּוֹ: יב. יָבָם קָטָן שֶׁבָּא עַל יְבָמָה קְטַנָּה - יִגְדְּלוּ זֶה עִם זֶה. בָּא עַל יְבָמָה גְּדוֹלָה - תְּגַדְּלֶנּוּ. הַיְבָמָה שֶׁאָמְרָה בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים יוֹם: 'לֹא נִבְעַלְתִּי' - כּוֹפִין אוֹתוֹ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ. לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם - מְבַקְּשִׁים הֵימֶנּוּ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ. וּבִזְמַן שֶׁהוּא מוּדֶה, אֲפִלּוּ לְאַחַר שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ - כּוֹפִין אוֹתוֹ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ: יג. הַנּוֹדֶרֶת הֲנָאָה מִיְּבָמָהּ, בְּחַיֵּי בַּעְלָהּ - כּוֹפִין אוֹתוֹ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ. לְאַחַר מִיתַת בַּעְלָהּ - מְבַקְּשִׁין הֵימֶנּוּ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ. וְאִם נִתְכַּוְּנָה לְכָךְ, אֲפִלּוּ בְּחַיֵּי בַּעְלָהּ - מְבַקְּשִׁין הֵימֶנּוּ שֶׁיַּחֲלֹץ לָהּ:

יְבָמוֹת פֶּרֶק יד

א. חֵרֵשׁ שֶׁנָּשָׂא פִּקַּחַת, וּפִקֵּחַ שֶׁנָּשָׂא חֵרֶשֶׁת: אִם רָצָה - יוֹצִיא, וְאִם רָצָה - יְקַיֵּם. כֵּיצַד שֶׁהוּא כּוֹנֵס בִּרְמִיזָה, כָּךְ הוּא מוֹצִיא בִּרְמִיזָה. פִּקֵּחַ שֶׁנָּשָׂא פִּקַּחַת, וְנִתְחָרְשָׁה, אִם רָצָה - יוֹצִיא, וְאִם רָצָה - יְקַיֵּם. נִשְׁתַּטְּתָה - לֹא יוֹצִיא. נִתְחָרֵשׁ הוּא אוֹ נִשְׁתַּטָּה - אֵינוֹ מוֹצִיא עוֹלָמִית. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: מִפְּנֵי מָה הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְחָרְשָׁה יוֹצֵאת, וְהָאִישׁ שֶׁנִּתְחָרֵשׁ אֵינוֹ מוֹצִיא? אָמְרוּ לוֹ: אֵינוֹ דּוֹמֶה הָאִישׁ הַמְגָרֵשׁ לְאִשָּׁה הַמִּתְגָּרֶשֶׁת, שֶׁהָאִשָּׁה יוֹצְאָה לִרְצוֹנָהּ וְשֶׁלֹּא לִרְצוֹנָהּ, וְהָאִישׁ אֵינוֹ מוֹצִיא אֶלָּא לִרְצוֹנוֹ: ב. הֵעִיד רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גֻּדְגְּדָה: עַל הַחֵרֶשֶׁת

שֶׁהִשִּׂיאָהּ אָבִיהָ, שֶׁהִיא יוֹצְאָה בְּגֵט. אָמְרוּ לוֹ: אַף זוֹ כֵּיוֹצֵא בָּהּ: ג. שְׁנֵי אַחִים חֵרְשִׁים, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת חֵרְשׁוֹת, אוֹ לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת פִּקְחוֹת, אוֹ לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת, אַחַת חֵרֶשֶׁת וְאַחַת פִּקַּחַת, אוֹ שְׁתֵּי אֲחָיוֹת חֵרְשׁוֹת נְשׂוּאוֹת לִשְׁנֵי אַחִים פִּקְחִים, אוֹ לִשְׁנֵי אַחִין חֵרְשִׁין אוֹ לִשְׁנֵי אַחִין, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ - הֲרֵי אֵלּוּ פְּטוּרוֹת מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיִּבּוּם. וְאִם הָיוּ נָכְרִיּוֹת - יִכָּנְסוּ, וְאִם רָצוּ לְהוֹצִיא - יוֹצִיאוּ: ד. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת פִּקְחוֹת, מֵת חֵרֵשׁ בַּעַל הַפִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל הַפִּקַּחַת? תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? מַה יַּעֲשֶׂה חֵרֵשׁ בַּעַל פִּקַּחַת? מוֹצִיא אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו אֲסוּרָה לָעוֹלָם. ה. שְׁנֵי אַחִים פִּקְחִים נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת, אַחַת חֵרֶשֶׁת וְאַחַת פִּקַּחַת. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל חֵרֶשֶׁת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת? מוֹצִיא אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו אֲסוּרָה לָעוֹלָם. ו. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת, אַחַת חֵרֶשֶׁת וְאַחַת פִּקַּחַת, מֵת חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל חֵרֶשֶׁת? מוֹצִיא אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו בַּחֲלִיצָה. ו. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי אֲחָיוֹת, אַחַת חֵרֶשֶׁת וְאַחַת פִּקַּחַת, מֵת חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? תֵּצֵא מִשּׁוּם אֲחוֹת אִשָּׁה. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת? מוֹצִיא אִשְׁתּוֹ בְּגֵט, וְאֵשֶׁת אָחִיו אֲסוּרָה לָעוֹלָם. ז. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי נָכְרִיּוֹת פִּקְחוֹת, מֵת חֵרֵשׁ בַּעַל פִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? אוֹ חוֹלֵץ אוֹ מְיַבֵּם. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה חֵרֵשׁ בַּעַל פִּקַּחַת? כּוֹנֵס, וְאֵינוֹ מוֹצִיא לְעוֹלָם. ח. שְׁנֵי אַחִים פִּקְחִים נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי נָכְרִיּוֹת, אַחַת פִּקַּחַת וְאַחַת חֵרֶשֶׁת, מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל חֵרֶשֶׁת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? כּוֹנֵס. וְאִם רָצָה לְהוֹצִיא - יוֹצִיא. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל הַפִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל חֵרֶשֶׁת? אוֹ חוֹלֵץ אוֹ מְיַבֵּם. ט. שְׁנֵי אַחִים, אֶחָד חֵרֵשׁ וְאֶחָד פִּקֵּחַ, נְשׂוּאִים לִשְׁתֵּי נָכְרִיּוֹת, אַחַת חֵרֶשֶׁת וְאַחַת פִּקַּחַת, מֵת חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת, מַה יַּעֲשֶׂה פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת? כּוֹנֵס. וְאִם רָצָה לְהוֹצִיא - יוֹצִיא. מֵת פִּקֵּחַ בַּעַל פִּקַּחַת, מַה יַּעֲשֶׂה חֵרֵשׁ בַּעַל חֵרֶשֶׁת? כּוֹנֵס, וְאֵינוֹ מוֹצִיא לְעוֹלָם:

יְבָמוֹת פֶּרֶק טו

א. הָאִשָּׁה שֶׁהָלְכָה הִיא וּבַעְלָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, שָׁלוֹם בֵּינוֹ לְבֵינָהּ וְשָׁלוֹם בָּעוֹלָם, וּבָאתָה וְאָמְרָה: 'מֵת בַּעְלִי' - תִּנָּשֵׂא. 'מֵת בַּעְלִי' - תִּתְיַבֵּם. שָׁלוֹם בֵּינוֹ לְבֵינָהּ וּמִלְחָמָה בָּעוֹלָם, קְטָטָה בֵּינוֹ לְבֵינָהּ וְשָׁלוֹם בָּעוֹלָם, וּבָאתָה וְאָמְרָה: 'מֵת בַּעְלִי' - אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לָעוֹלָם אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת, אֶלָּא אִם־כֵּן בָּאתָה בוֹכָה וּבִגְדֶיהָ קְרוּעִין. אָמְרוּ לוֹ: אַחַת זוֹ

וְאַחַת זוֹ - תִּנָּשֵׂא: ב. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא שָׁמַעְנוּ אֶלָּא בְּבָאָה מִן הַקָּצִיר, וּבְאוֹתָהּ מְדִינָה, וּכְמַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־שַׁמַּאי: אַחַת הַבָּאָה מִן הַקָּצִיר, וְאַחַת הַבָּאָה מִן הַזֵּיתִים, וְאַחַת הַבָּאָה מִן הַבָּצִיר, וְאַחַת הַבָּאָה מִמְּדִינָה לִמְדִינָה. לֹא דִבְּרוּ חֲכָמִים בַּקָּצִיר אֶלָּא בַּהווֶה. חָזְרוּ בֵּית־הִלֵּל לְהוֹרוֹת כְּבֵית־שַׁמַּאי: ג. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תִּנָּשֵׂא וְתִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: תִּנָּשֵׂא וְלֹא תִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־שַׁמַּאי: הִתַּרְתֶּם עֲרָוָה חֲמוּרָה, לֹא תַתִּירוּ אֶת הַמָּמוֹן הַקַּל? אָמְרוּ לָהֶן בֵּית־הִלֵּל: מְצִינוּ שֶׁאֵין הָאַחִים נִכְנָסִים לַנַּחֲלָה עַל־פִּיהָ. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית־שַׁמַּאי: וַהֲלֹא מִסֵּפֶר כְּתֻבָּתָהּ נִלְמַד, שֶׁהוּא כּוֹתֵב לָהּ: 'שֶׁאִם תִּנָּשְׂאִי לְאַחֵר, תִּטְלִי מַה שֶּׁכָּתוּב לִיכִי'. וְחָזְרוּ בֵּית־הִלֵּל לְהוֹרוֹת כְּדִבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי: ד. הַכֹּל נֶאֱמָנִים לְהַעִידָה, חוּץ מֵחֲמוֹתָהּ, וּבַת חֲמוֹתָהּ, וְצָרָתָהּ, וִיבִמְתָּהּ, וּבַת בַּעְלָה. מַה בֵּין גֵּט לְמִיתָה? שֶׁהַכְּתָב מוֹכִיחַ. עֵד אוֹמֵר: 'מֵת', וְנִשֵּׂאת, וּבָא אַחֵר וְאָמַר: 'לֹא מֵת' - הֲרֵי זוֹ לֹא תֵצֵא. עֵד אוֹמֵר: 'מֵת' וּשְׁנַיִם אוֹמְרִים: 'לֹא מֵת', אַף־עַל־פִּי שֶׁנִּשֵּׂאת - תֵּצֵא. שְׁנַיִם אוֹמְרִים: 'מֵת' וְעֵד אוֹמֵר: 'לֹא מֵת', אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא נִשֵּׂאת - תִּנָּשֵׂא: ה. אַחַת אוֹמֶרֶת: 'מֵת', וְאַחַת אוֹמֶרֶת: 'לֹא מֵת', זוֹ שֶׁאוֹמֶרֶת: 'מֵת' - תִּנָּשֵׂא וְתִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ. וְזוֹ שֶׁאוֹמֶרֶת: 'לֹא מֵת' - לֹא תִנָּשֵׂא וְלֹא תִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ. אַחַת אוֹמֶרֶת: 'מֵת', וְאַחַת אוֹמֶרֶת: 'נֶהֱרַג', רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הוֹאִיל וּמַכְחִישׁוֹת זוֹ אֶת זוֹ - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יִנָּשְׂאוּ. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: הוֹאִיל וְזוֹ וָזוֹ מוֹדוֹת שֶׁאֵינוֹ קַיָּם - יִנָּשְׂאוּ. עֵד אוֹמֵר: 'מֵת', וְעֵד אוֹמֵר: 'לֹא מֵת', אִשָּׁה אוֹמֶרֶת: 'מֵת', וְאִשָּׁה אוֹמֶרֶת: 'לֹא מֵת' - הֲרֵי זוֹ לֹא תִנָּשֵׂא: ו. הָאִשָּׁה שֶׁהָלְכָה הִיא וּבַעְלָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָאָה וְאָמְרָה: 'מֵת בַּעְלִי' - תִּנָּשֵׂא וְתִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ, וְצָרָתָהּ אֲסוּרָה. הָיְתָה בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן - תֹּאכַל בִּתְרוּמָה, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין זוֹ דֶּרֶךְ מוֹצִיאָתָהּ מִידֵי עֲבֵרָה, עַד שֶׁתְּהֵא אֲסוּרָה לִנָּשֵׂא, וַאֲסוּרָה מִלֶּאֱכוֹל בִּתְרוּמָה: ז. אָמְרָה: 'מֵת בַּעְלִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת חָמִי' - תִּנָּשֵׂא וְתִטֹּל כְּתֻבָּתָהּ, וַחֲמוֹתָהּ אֲסוּרָה. הָיְתָה בַּת יִשְׂרָאֵל לַכֹּהֵן - תֹּאכַל בִּתְרוּמָה, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין זוֹ דֶּרֶךְ מוֹצִיאָתָהּ מִידֵי עֲבֵרָה, עַד שֶׁתְּהֵא אֲסוּרָה לִנָּשֵׂא, וַאֲסוּרָה לֶאֱכוֹל בִּתְרוּמָה. קִדֵּשׁ אַחַת מֵחָמֵשׁ נָשִׁים וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ קִדֵּשׁ, כָּל אַחַת אוֹמֶרֶת: 'אוֹתִי קִדֵּשׁ' - נוֹתֵן גֵּט לָכָל אַחַת וְאַחַת, וּמַנִּיחַ כְּתֻבָּה בֵּינֵיהֶן וּמִסְתַּלֵּק, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין זוֹ דֶּרֶךְ מוֹצִיאָתוֹ מִידֵי עֲבֵרָה, עַד שֶׁיִּתֵּן גֵּט וּכְתֻבָּה לְכָל אַחַת וְאַחַת. גָּזַל אֶחָד

מֵחֲמִשָּׁה וְאֵין יוֹדֵעַ מֵאֵיזֶה גָּזַל, כָּל אֶחָד אוֹמֵר: ׳אוֹתִי גָּזַל׳ – מַנִּיחַ גְּזֵלָה בֵּינֵיהֶן וּמִסְתַּלֵּק, דִּבְרֵי רַבִּי טַרְפוֹן; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין זוֹ דֶּרֶךְ מוֹצִיאָתוֹ מִידֵי עֲבֵרָה, עַד שֶׁיְּשַׁלֵּם גְּזֵלָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד: ח. הָאִשָּׁה שֶׁהָלְכָה הִיא וּבַעְלָה לִמְדִינַת הַיָּם וּבְנָהּ עִמָּהֶם, וּבָאָה וְאָמְרָה: ׳מֵת בַּעְלִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת בְּנִי׳ – נֶאֱמֶנֶת. ׳מֵת בְּנִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת בַּעְלִי׳ – אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת וְחוֹשְׁשִׁים לִדְבָרֶיהָ, וְחוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: ט. ׳נִתַּן לִי בֵּן בִּמְדִינַת הַיָּם׳, וְאָמְרָה: ׳מֵת בְּנִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת בַּעְלִי׳ – נֶאֱמֶנֶת. ׳מֵת בַּעְלִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת בְּנִי׳ – אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת. וְחוֹשְׁשִׁים לִדְבָרֶיהָ, וְחוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת: י. ׳נִתַּן לִי יָבָם בִּמְדִינַת הַיָּם׳, אָמְרָה: ׳מֵת בַּעְלִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת יְבָמִי׳, ׳יְבָמִי וְאַחַר־כָּךְ בַּעְלִי׳ – נֶאֱמֶנֶת. הָלְכָה הִיא וּבַעְלָהּ וְיָבָמָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, אָמְרָה: ׳מֵת בַּעְלִי וְאַחַר־כָּךְ מֵת יְבָמִי׳, ׳יְבָמִי וְאַחַר־כָּךְ בַּעְלִי׳ – אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת. שֶׁאֵין הָאִשָּׁה נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר: ׳מֵת יְבָמִי׳, שֶׁתִּנָּשֵׂא. וְלֹא: ׳מֵתָה אֲחוֹתִי׳, שֶׁתִּכָּנֵס לְבֵיתוֹ. וְאֵין הָאִישׁ נֶאֱמָן לוֹמַר: ׳מֵת אָחִי׳, שֶׁיְּיַבֵּם אִשְׁתּוֹ. וְלֹא: ׳מֵתָה אִשְׁתִּי׳, שֶׁיִּשָּׂא אֲחוֹתָהּ:

יְבָמוֹת פֶּרֶק טז

א. הָאִשָּׁה שֶׁהָלַךְ בַּעְלָהּ וְצָרָתָהּ לִמְדִינַת הַיָּם, וּבָאוּ וְאָמְרוּ לָהּ: ׳מֵת בַּעְלִיךְ׳ – לֹא תִנָּשֵׂא וְלֹא תִתְיַבֵּם, עַד שֶׁתֵּדַע שֶׁמָּא מְעֻבֶּרֶת הִיא צָרָתָהּ. הָיְתָה לָהּ חָמוֹת – אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת. יָצְתָה מְלֹאָה – חוֹשֶׁשֶׁת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת: ב. שְׁתֵּי יְבָמוֹת, זוֹ אוֹמֶרֶת: ׳מֵת בַּעְלִי׳ וְזוֹ אוֹמֶרֶת: ׳מֵת בַּעְלִי׳ – זוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי בַּעְלָהּ שֶׁל זוֹ, וְזוֹ אֲסוּרָה מִפְּנֵי בַּעְלָהּ שֶׁל זוֹ. לָזוֹ עֵדִים וְלָזוֹ אֵין עֵדִים: אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהּ עֵדִים – אֲסוּרָה. וְאֶת שֶׁאֵין לָהּ עֵדִים – מֻתֶּרֶת. לָזוֹ בָּנִים וְלָזוֹ אֵין בָּנִים: אֶת שֶׁיֵּשׁ לָהּ בָּנִים – מֻתֶּרֶת. וְאֶת שֶׁאֵין לָהּ בָּנִים – אֲסוּרָה. נִתְיַבְּמוּ וּמֵתוּ הַיְבָמִין – אֲסוּרוֹת לְהִנָּשֵׂא. רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הוֹאִיל וְהֻתְּרוּ לַיְבָמִין – הֻתְּרוּ לְכָל אָדָם: ג. אֵין מְעִידִין אֶלָּא עַל פַּרְצוּף פָּנִים עִם הַחֹטֶם, אַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ סִימָנִין בִּגּוּפוֹ וּבְכֵלָיו. אֵין מְעִידִין אֶלָּא עַד שֶׁתֵּצֵא נַפְשׁוֹ, וַאֲפִלּוּ רָאוּהוּ מְגֻיָּד, וְצָלוּב, וְהַחַיָּה אוֹכֶלֶת בּוֹ. אֵין מְעִידִין אֶלָּא עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא אוֹמֵר: לֹא כָּל הָאָדָם וְלֹא כָּל הַמָּקוֹם וְלֹא כָּל הַשָּׁעוֹת שָׁוִין: ד. נָפַל לַמַּיִם, בֵּין שֶׁיֵּשׁ לָהֶן סוֹף – אִשְׁתּוֹ אֲסוּרָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁנָּפַל לְבוֹר הַגָּדוֹל, וְעָלָה לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: מַעֲשֶׂה בְּסוּמְא שֶׁיָּרַד לִטְבֹּל בַּמְּעָרָה, וְיָרַד מוֹשְׁכוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁהוּ כְּדֵי שֶׁתֵּצֵא נַפְשָׁם, וְהִשִּׂיאוּ נְשׁוֹתֵיהֶם. וְשׁוּב מַעֲשֶׂה בְּעַסְיָא, בְּאֶחָד שֶׁשִּׁלְשְׁלוּהוּ לַיָּם, וְלֹא עָלָה בְּיָדָם אֶלָּא רַגְלוֹ, אָמְרוּ חֲכָמִים:

מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַעְלָה - תִּנָּשֵׂא. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּה - לֹא תִנָּשֵׂא: ה. אֲפִלּוּ שָׁמַע מִן הַנָּשִׁים אוֹמְרוֹת: 'מֵת אִישׁ פְּלוֹנִי' - דַּיּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֲפִלּוּ שָׁמַע מִן הַתִּינוֹקוֹת אוֹמְרִים: 'הֲרֵי אָנוּ הוֹלְכִין לִסְפֹּד וְלִקְבֹּר אֶת אִישׁ פְּלוֹנִי' - בֵּין שֶׁהוּא מִתְכַּוֵּן וּבֵין שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא אוֹמֵר: בְּיִשְׂרָאֵל - עַד שֶׁיְּהֵא מִתְכַּוֵּן. וּבַגּוֹי, אִם הָיָה מִתְכַּוֵּן - אֵין עֵדוּתוֹ עֵדוּת: ו. מְעִידִין לְאוֹר הַנֵּר וּלְאוֹר הַלְּבָנָה, וּמַשִּׁיאִין עַל-פִּי בַּת קוֹל. מַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁעָמַד עַל רֹאשׁ הָהָר וְאָמַר: 'אִישׁ פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִי מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי מֵת' - הָלְכוּ וְלֹא מָצְאוּ שָׁם אָדָם, וְהִשִּׁיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ. וְשׁוּב מַעֲשֶׂה בְּצַלְמוֹן בְּאֶחָד שֶׁאָמַר: 'אֲנִי אִישׁ פְּלוֹנִי בֶּן אִישׁ פְּלוֹנִי, נְשָׁכַנִי נָחָשׁ, וַהֲרֵי אֲנִי מֵת' - וְהָלְכוּ וְלֹא הִכִּירוּהוּ, וְהִשִּׁיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ: ז. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: כְּשֶׁיָּרַדְתִּי לִנְהַרְדְּעָא לְעַבֵּר הַשָּׁנָה, מָצָאתִי נְחֶמְיָה אִישׁ בֵּית דְּלִי, אָמַר לִי: 'שָׁמַעְתִּי שֶׁאֵין מַשִּׁיאִין אֶת הָאִשָּׁה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַל-פִּי עֵד אֶחָד, אֶלָּא רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא'. וְנוֹמֵתִי לוֹ: 'כֵּן הַדְּבָרִים'. אָמַר לִי: 'אֱמֹר לָהֶם מִשְּׁמִי: אַתֶּם יוֹדְעִים שֶׁהַמְּדִינָה מְשֻׁבָּשֶׁת בִּגְיָסוֹת, מְקַבְּלַנִי מֵרַבָּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן, שֶׁמַּשִּׁיאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל-פִּי עֵד אֶחָד'. וּכְשֶׁבָּאתִי וְהִרְצֵיתִי הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל, שָׁמַח לִדְבָרַי, וְאָמַר: 'מְצָאנוּ חָבֵר לְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא'. מִתּוֹךְ הַדְּבָרִים נִזְכַּר רַבָּן גַּמְלִיאֵל, שֶׁנֶּהֶרְגוּ הָרוּגִים בְּתֵל אַרְזָא, וְהִשִּׁיא רַבָּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן נְשׁוֹתֵיהֶם עַל-פִּי עֵד אֶחָד. וְהֶחְזִקוּ לְהְיוֹת מַשִּׁיאִין עַל-פִּי עֵד אֶחָד. וְהֶחְזִקוּ לְהְיוֹת מַשִּׁיאִין עַד מִפִּי עֵד, מִפִּי עֶבֶד, מִפִּי אִשָּׁה, מִפִּי שִׁפְחָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמְרִים: אֵין מַשִּׁיאִין אֶת הָאִשָּׁה עַל-פִּי עֵד אֶחָד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: לֹא עַל-פִּי אִשָּׁה וְלֹא עַל-פִּי עֶבֶד, וְלֹא עַל-פִּי שִׁפְחָה, וְלֹא עַל-פִּי קְרוֹבִים. אָמְרוּ לוֹ: מַעֲשֶׂה בִּבְנֵי לֵוִי, שֶׁהָלְכוּ לְצַעַר עִיר הַתְּמָרִים, וְחָלָה אֶחָד מֵהֶם בַּדֶּרֶךְ, וֶהֱבִיאוּהוּ בַּפְּנְדָּק, וּבַחֲזָרָתָם אָמְרוּ לַפְּנְדָּקִית: 'אַיֵּה חֲבֵרֵנוּ'? אָמְרָה לָהֶם: 'מֵת וּקְבַרְתִּיו' - וְהִשִּׁיאוּ אֶת אִשְׁתּוֹ. אָמְרוּ לוֹ: וְלֹא תְּהֵא כֹּהֶנֶת כַּפְּנְדָּקִית? אָמַר לָהֶם: לְכְשֶׁתְּהֵא פְּנְדָּקִית נֶאֱמֶנֶת! הַפְּנְדָּקִית הוֹצִיאָה לָהֶם מַקְלוֹ וְתַרְמִילוֹ וְסֵפֶר תּוֹרָה שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ:

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת יְבָמוֹת

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק א

א. בְּתוּלָה נִשֵּׂאת לְיוֹם הָרְבִיעִי, וְאַלְמָנָה לְיוֹם הַחֲמִישִׁי; שֶׁפַּעֲמַיִם בַּשַּׁבָּת בָּתֵּי דִינִין יוֹשְׁבִין בַּעֲיָרוֹת, בְּיוֹם הַשֵּׁנִי וּבְיוֹם הַחֲמִישִׁי, שֶׁאִם הָיָה לוֹ טַעֲנַת בְּתוּלִים, הָיָה מַשְׁכִּים לְבֵית-דִּין: ב. בְּתוּלָה - כְּתֻבָּתָהּ מָאתַיִם. וְאַלְמָנָה - מָנֶה. בְּתוּלָה אַלְמָנָה, גְּרוּשָׁה, וַחֲלוּצָה מִן הָאֵרוּסִין -

כְּתָבָתָן מָאתַיִם, וְיֵשׁ לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִים. הַגְּיוֹרֶת, וְהַשְּׁבוּיָה, וְהַשִּׁפְחָה שֶׁנִּפְדּוּ וְשֶׁנִּתְגַּיְּרוּ, וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ, פְּחוּתוֹת מִבְּנוֹת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - כְּתָבָתָן מָאתַיִם, וְיֵשׁ לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִים: ג. הַגָּדוֹל שֶׁבָּא עַל הַקְּטַנָּה, וְקָטָן שֶׁבָּא עַל הַגְּדוֹלָה, וּמֵת עֵץ - כְּתָבָתָן מָאתַיִם, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מֵת עֵץ, כְּתָבָתָהּ מָנֶה: ד. בְּתוּלָה אַלְמָנָה, גְּרוּשָׁה, וַחֲלוּצָה מִן הַנִּשּׂוּאִין - כְּתָבָתָן מָנֶה, וְאֵין לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִים. הַגְּיוֹרֶת, וְהַשְּׁבוּיָה, וְהַשִּׁפְחָה, שֶׁנִּפְדּוּ, וְשֶׁנִּתְגַּיְּרוּ, וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ, יְתֵרוֹת עַל בְּנוֹת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - כְּתָבָתָן מָנֶה, וְאֵין לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִין: ה. הָאוֹכֵל אֵצֶל חָמִיו בִּיהוּדָה שֶׁלֹּא בְּעֵדִים, אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעוֹן טַעֲנַת בְּתוּלִים, מִפְּנֵי שֶׁמִּתְיַחֵד עִמָּהּ. אַחַת אַלְמְנַת יִשְׂרָאֵל וְאַחַת אַלְמְנַת כֹּהֵן, כְּתָבָתָן מָנֶה. בֵּית־דִּין שֶׁל כֹּהֲנִים הָיוּ גּוֹבִין לַבְּתוּלָה אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז, וְלֹא מִחוּ בְּיָדָם חֲכָמִים: ו. הַנּוֹשֵׂא אֶת הָאִשָּׁה, וְלֹא מָצָא לָהּ בְּתוּלִים, הִיא אוֹמֶרֶת: ׳מְשֻׁאַרְסַתְּנִי נֶאֱנַסְתִּי, וְנִסְתַּחֲפָה שָׂדֶךָ׳. וְהַלָּה אוֹמֵר: ׳לֹא כִי, אֶלָּא עַד שֶׁלֹּא אֵרַסְתִּיךְ, וְהָיָה מִקְחִי מֻקָּח טָעוּת׳ - רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים: נֶאֱמָנֶת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא מִפִּיהָ אָנוּ חַיִּין! אֶלָּא הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת אִישׁ, עַד שֶׁתָּבִיא רְאָיָה לִדְבָרֶיהָ: ז. הִיא אוֹמֶרֶת: ׳מֵכַּת עֵץ אֲנִי׳. וְהוּא אוֹמֵר: ׳לֹא כִי, אֶלָּא דְּרוֹסַת אִישׁ אַתְּ׳ - רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים: נֶאֱמָנֶת. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא מִפִּיהָ אָנוּ חַיִּין! אֶלָּא הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת דְּרוֹסַת אִישׁ, עַד שֶׁתָּבִיא רְאָיָה לִדְבָרֶיהָ: ח. רָאוּהָ מְדַבֶּרֶת עִם אֶחָד בַּשּׁוּק אָמְרוּ לָהּ: ׳מַה טִּיבוֹ שֶׁל זֶה׳? - ׳אִישׁ פְּלוֹנִי וְכֹהֵן הוּא׳. רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים: נֶאֱמָנֶת. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא מִפִּיהָ אָנוּ חַיִּין! אֶלָּא הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת בְּעוּלָה לְנָתִין וּלְמַמְזֵר, עַד שֶׁתָּבִיא רְאָיָה לִדְבָרֶיהָ: ט. הָיְתָה מְעֻבֶּרֶת, וְאָמְרוּ לָהּ: ׳מַה טִּיבוֹ שֶׁל עֻבָּר זֶה׳? - ׳מֵאִישׁ פְּלוֹנִי וְכֹהֵן הוּא׳. רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמְרִים: נֶאֱמֶנֶת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא מִפִּיהָ אָנוּ חַיִּין! אֶלָּא הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת מְעֻבֶּרֶת לְנָתִין וּלְמַמְזֵר, עַד שֶׁתָּבִיא רְאָיָה לִדְבָרֶיהָ: י. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: מַעֲשֶׂה בְּתִינוֹקֶת שֶׁיָּרְדָה לְמַלְאוֹת מַיִם מִן הָעַיִן, וְנֶאֱנָסָה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: אִם רֹב אַנְשֵׁי הָעִיר מַשְׂיְאִין לַכְּהֻנָּה, - הֲרֵי זוֹ תִּנָּשֵׂא לַכְּהֻנָּה:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ב

א. הָאִשָּׁה שֶׁנִּתְאָרְמְלָה אוֹ שֶׁנִּתְגָּרְשָׁה, הִיא אוֹמֶרֶת: ׳בְּתוּלָה נְשָׂאתַנִי׳. וְהוּא אוֹמֵר: ׳לֹא כִי אֶלָּא אַלְמָנָה נְשָׂאתִיךְ׳. אִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁיָּצְתָה בְּהֵינוֹמָא וְרֹאשָׁהּ פָּרוּעַ - כְּתָבָתָהּ מָאתַיִם. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן

בְּרוּקָא אוֹמֵר: אַף חִלּוּק קְלָיוֹת רְאָיָה:
ב. וּמוֹדֶה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, בְּאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ:
'שָׂדֶה זוֹ שֶׁל אָבִיךָ הָיְתָה, וּלְקַחְתִּיהָ
הֵימֶנּוּ' - שֶׁהוּא נֶאֱמָן, שֶׁהַפֶּה שֶׁאָסַר,
הוּא הַפֶּה שֶׁהִתִּיר. וְאִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁהִיא
שֶׁל אָבִיו, וְהוּא אוֹמֵר: 'לְקַחְתִּיהָ
הֵימֶנּוּ' - אֵינוֹ נֶאֱמָן: ג. הָעֵדִים שֶׁאָמְרוּ:
'כְּתַב יָדֵינוּ הוּא זֶה, אֲבָל אֲנוּסִים הָיִינוּ',
'קְטַנִּים הָיִינוּ', 'פְּסוּלֵי עֵדוּת הָיִינוּ' -
הֲרֵי אֵלּוּ נֶאֱמָנִים. וְאִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁהוּא
כְּתַב יָדָם, אוֹ שֶׁהָיָה כְּתַב יָדָם יוֹצֵא
מִמָּקוֹם אַחֵר - אֵינָן נֶאֱמָנִין: ד. זֶה
אוֹמֵר: 'זֶה כְּתַב יָדִי, וְזֶה כְּתַב יָדוֹ שֶׁל
חֲבֵרִי', וְזֶה אוֹמֵר: 'זֶה כְּתַב יָדִי, וְזֶה
כְּתַב יָדוֹ שֶׁל חֲבֵרִי' - הֲרֵי אֵלּוּ נֶאֱמָנִין.
זֶה אוֹמֵר: 'זֶה כְּתַב יָדִי', וְזֶה אוֹמֵר: 'זֶה
כְּתַב יָדִי', צְרִיכִים לְצָרֵף עִמָּהֶם אַחֵר,
דִּבְרֵי רַבִּי; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינָן
צְרִיכִין לְצָרֵף עִמָּהֶם אַחֵר, אֶלָּא נֶאֱמָן
אָדָם לוֹמַר: 'זֶה כְּתַב יָדִי': ה. הָאִשָּׁה
שֶׁאָמְרָה: 'אֵשֶׁת־אִישׁ הָיִיתִי, וּגְרוּשָׁה
אָנִי' - נֶאֱמֶנֶת, שֶׁהַפֶּה שֶׁאָסַר, הוּא הַפֶּה
שֶׁהִתִּיר. וְאִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁהָיְתָה אֵשֶׁת־
אִישׁ, וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'גְּרוּשָׁה אָנִי' - אֵינָהּ
נֶאֱמֶנֶת. אָמְרָה: 'נִשְׂבֵּיתִי וּטְהוֹרָה אָנִי' -
נֶאֱמֶנֶת, שֶׁהַפֶּה שֶׁאָסַר, הוּא הַפֶּה
שֶׁהִתִּיר. וְאִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁנִּשְׁבֵּית, וְהִיא
אוֹמֶרֶת: 'טְהוֹרָה אָנִי' - אֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת.
וְאִם מִשֶּׁנִּשֵּׂאת בָּאוּ עֵדִים - הֲרֵי זוֹ לֹא
תֵצֵא: ו. שְׁתֵּי נָשִׁים שֶׁנִּשְׁבּוּ, זֹאת
אוֹמֶרֶת: 'נִשְׁבֵּיתִי וּטְהוֹרָה אָנִי', וְזֹאת
אוֹמֶרֶת: 'נִשְׁבֵּיתִי וּטְהוֹרָה אָנִי' - אֵינָן
נֶאֱמָנוֹת. וּבִזְמַן שֶׁהֵן מְעִידוֹת זוֹ אֶת זוֹ -
הֲרֵי אֵלּוּ נֶאֱמָנוֹת: ז. וְכֵן שְׁנֵי אֲנָשִׁים, זֶה
אוֹמֵר: 'כֹּהֵן אָנִי', וְזֶה אוֹמֵר: 'כֹּהֵן אָנִי'
- אֵינָן נֶאֱמָנִין. וּבִזְמַן שֶׁהֵן מְעִידִין זֶה
אֶת זֶה - הֲרֵי אֵלּוּ נֶאֱמָנִין: ח. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: אֵין מַעֲלִין לַכְּהֻנָּה עַל־פִּי עֵד
אֶחָד. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֵימָתַי? בְּמָקוֹם
שֶׁיֵּשׁ עוֹרְרִין. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁאֵין
עוֹרְרִין, מַעֲלִין לַכְּהֻנָּה עַל־פִּי עֵד אֶחָד.
רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי
שִׁמְעוֹן בֶּן הַסְּגָן: מַעֲלִין לַכְּהֻנָּה עַל־פִּי
עֵד אֶחָד: ט. הָאִשָּׁה שֶׁנֶּחְבְּשָׁה בִּידֵי
גּוֹיִם: עַל־יְדֵי מָמוֹן - מֻתֶּרֶת לְבַעְלָהּ.
עַל־יְדֵי נְפָשׁוֹת - אֲסוּרָה לְבַעְלָהּ. עִיר
שֶׁכְּבָשָׁהּ כַּרְכּוֹם - כָּל כֹּהֲנוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ
בְּתוֹכָהּ, פְּסוּלוֹת. וְאִם יֵשׁ לָהֶן עֵדִים,
אֲפִלּוּ עֶבֶד, אֲפִלּוּ שִׁפְחָה - הֲרֵי אֵלּוּ
נֶאֱמָנִין. וְאֵין אָדָם נֶאֱמָן עַל־יְדֵי עַצְמוֹ.
אָמַר רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן הַקַּצָּב: הַמָּעוֹן הַזֶּה,
לֹא זָזָה יָדָהּ מִתּוֹךְ יְדֵי מִשָּׁעָה שֶׁנִּכְנְסוּ
גּוֹיִם לִירוּשָׁלַיִם וְעַד שֶׁיָּצְאוּ. אָמְרוּ לוֹ:
אֵין אָדָם מֵעִיד עַל־יְדֵי עַצְמוֹ: י. וְאֵלּוּ
נֶאֱמָנִין לְהָעִיד בִּגְדָלָן מַה שֶּׁרָאוּ בְּקָטְנָן:
נֶאֱמָן אָדָם לוֹמַר: 'זֶה כְּתַב יָדוֹ שֶׁל
אַבָּא', וְ'זֶה כְּתַב יָדוֹ שֶׁל רַבִּי', וְ'זֶה כְּתַב
יָדוֹ שֶׁל אָחִי'; 'זָכוּר הָיִיתִי בִּפְלוֹנִית
שֶׁיָּצָתָה בְּהֵינוּמָא. וְרֹאשָׁהּ פָּרוּעַ'.
וְ'שֶׁהָיָה אִישׁ פְּלוֹנִי יוֹצֵא מִבֵּית הַסֵּפֶר,

לִטְבֹּל לֶאֱכֹל בִּתְרוּמָה׳. וְ׳שֶׁהָיָה חוֹלֵק עִמָּנוּ עַל הַגֹּרֶן׳. וְ׳הַמָּקוֹם הַזֶּה בֵּית־הַפְּרָס׳. וְ׳עַד כָּאן הָיִינוּ בָּאִין בַּשַּׁבָּת׳. אֲבָל אֵין אָדָם נֶאֱמָן לוֹמַר: ׳דֶּרֶךְ הָיָה לִפְלוֹנִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה׳, ׳מַעֲמָד וּמוֹסָפִין הָיָה לִפְלוֹנִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה׳:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ג

א. אֵלּוּ נְעָרוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן קְנָס: הַבָּא עַל הַמְּמְזֶרֶת וְעַל הַנְּתִינָה וְעַל הַכּוּתִית, הַבָּא עַל הַגִּיּוֹרֶת וְעַל הַשְּׁבוּיָה וְעַל הַשִּׁפְחָה שֶׁנִּפְּדּוּ וְשֶׁנִּתְגַּיְּרוּ וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ פְּחוּתוֹת מִבְּנוֹת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד, הַבָּא עַל אֲחוֹתוֹ וְעַל אֲחוֹת אָבִיו וְעַל אֲחוֹת אִמּוֹ וְעַל אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ וְעַל אֵשֶׁת אָחִיו וְעַל אֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו וְעַל הַנִּדָּה – יֵשׁ לָהֶן קְנָס. אַף־עַל־פִּי שֶׁהֵן בְּהֶכֶרֵת, אֵין בָּהֶן מִיתַת בֵּית־דִּין: ב. וְאֵלּוּ שֶׁאֵין לָהֶן קְנָס, הַבָּא עַל הַגִּיּוֹרֶת וְעַל הַשְּׁבוּיָה וְעַל הַשִּׁפְחָה שֶׁנִּפְּדּוּ וְשֶׁנִּתְגַּיְּרוּ וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ, יְתֵרוֹת עַל בְּנוֹת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁבוּיָה שֶׁנִּפְדֵּית – הֲרֵי הִיא בִּקְדֻשָּׁתָהּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁגְּדוֹלָה. הַבָּא עַל בִּתּוֹ, עַל בַּת בִּתּוֹ, עַל בַּת בְּנוֹ, עַל בַּת אִשְׁתּוֹ, עַל בַּת בִּתָּהּ, עַל בַּת בִּתָּהּ – אֵין לָהֶן קְנָס, מִפְּנֵי שֶׁמִּתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁמִּיתָתוֹ בִּידֵי בֵּית־דִּין. וְכָל הַמִּתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, אֵין מְשַׁלֵּם מָמוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כא, כב): ״וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ״: ג. נַעֲרָה שֶׁנִּתְאָרְסָה וְנִתְגָּרְשָׁה, רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: אֵין לָהּ קְנָס. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: יֵשׁ לָהּ קְנָס, וּקְנָסָהּ לְעַצְמָהּ: ד. הַמְפַתֶּה נוֹתֵן שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים, וְהָאוֹנֵס אַרְבָּעָה: הַמְפַתֶּה נוֹתֵן בֹּשֶׁת, וּפְגָם, וּקְנָס. מוֹסִיף עָלָיו אוֹנֵס, שֶׁנּוֹתֵן אֶת הַצַּעַר. מַה בֵּין הָאוֹנֵס לַמְפַתֶּה? הָאוֹנֵס נוֹתֵן אֶת הַצַּעַר, וְהַמְפַתֶּה אֵינוֹ נוֹתֵן אֶת הַצַּעַר. הָאוֹנֵס נוֹתֵן מִיָּד, וְהַמְפַתֶּה לִכְשֶׁיּוֹצִיא. הָאוֹנֵס שׁוֹתֶה בַּעֲצִיצוֹ, וְהַמְפַתֶּה אִם רָצָה לְהוֹצִיא – מוֹצִיא: ה. כֵּיצַד שׁוֹתֶה בַּעֲצִיצוֹ? אֲפִלּוּ הִיא חִגֶּרֶת, אֲפִלּוּ הִיא סוּמָא, וַאֲפִלּוּ הִיא מֻכַּת שְׁחִין. נִמְצָא בָּהּ דָּבָר עֶרְוָה, אוֹ שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לָבוֹא בְּיִשְׂרָאֵל, אֵינוֹ רַשַּׁאי לְקַיְּמָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כב, כט): ״וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה״ – אִשָּׁה הָרְאוּיָה לוֹ: ו. יְתוֹמָה שֶׁנִּתְאָרְסָה וְנִתְגָּרְשָׁה – רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: הַמְפַתֶּה פָּטוּר, וְהָאוֹנֵס חַיָּב: ז. אֵיזוֹהִי בֹּשֶׁת? הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּשׁ וְהַמִּתְבַּיֵּשׁ. פְּגָם? רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִלּוּ הִיא שְׁפָחָה נִמְכֶּרֶת, כַּמָּה הָיְתָה יָפָה וְכַמָּה הִיא יָפָה. קְנָס – שָׁוֶה בְּכָל אָדָם. וְכָל שֶׁיֵּשׁ לוֹ קְצָבָה מִן הַתּוֹרָה – שָׁוֶה בְּכָל אָדָם: ח. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מֶכֶר – אֵין קְנָס. וְכָל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ קְנָס – אֵין מֶכֶר. קְטַנָּה – יֵשׁ לָהּ מֶכֶר וְאֵין לָהּ קְנָס. נַעֲרָה – יֵשׁ לָהּ קְנָס וְאֵין לָהּ מֶכֶר. הַבּוֹגֶרֶת – אֵין לָהּ לֹא מֶכֶר וְלֹא קְנָס: ט. הָאוֹמֵר: ׳פִּתִּיתִי אֶת בִּתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי׳ – מְשַׁלֵּם בֹּשֶׁת וּפְגָם עַל־פִּי עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם קְנָס. הָאוֹמֵר:

׳גְּנַבְתִּי וְטָבַחְתִּי וּמָכַרְתִּי׳ – מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן עַל־פִּי עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל וְתַשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. ׳הֵמִית שׁוֹרִי אֶת פְּלוֹנִי אוֹ שׁוֹרוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי׳ – הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם עַל־פִּי עַצְמוֹ. ׳הֵמִית שׁוֹרִי עַבְדּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי׳ – אֵינוֹ מְשַׁלֵּם עַל־פִּי עַצְמוֹ. זֶה הַכְּלָל: כָּל הַמְשַׁלֵּם יָתֵר עַל מַה שֶּׁהִזִּיק, אֵינוֹ מְשַׁלֵּם עַל־פִּי עַצְמוֹ:

בְּעָלְמָא. אֲבָל לָא אִתְפַּתַּח לְאִתְזָנָא עָלְמָא מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ
בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא וּבְיוֹמָא דְחַדְשָׁא. וְכֻלְּהוּ יוֹמִין כְּלָהוּ
אִתְדַּבְּקָן בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא וְאִתְזָנוּ מִתַּמָּן. דְּהָא (ד"א ל"ג כְּדֵין)
בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא כָּלְהוּ תַּרְעִין פְּתִיחָן וְנַיְחָא אִשְׁתְּכַח לְכֹלָּא
לְעָלְמִין וְתָתְּאֵי. תָּא חֲזֵי וַיֵּרֶד יי' לִרְאוֹת. נָחַת מִקּוּדְשָׁא
לְחוֹל (וְרָדִיד פְּרִישָׁא) לְאַשְׁגָּחָא בְּמָה דְּבָנוּ וְקָיְימוּ קְיוֹמָא
לְאִתְעָרָא עַל עָלְמָא לְדַחֲלָא לוֹן. רַבִּי יִצְחָק הֲוָה יָתִיב
קַמֵּיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. אֲמַר לֵהּ מָה חָמוּ אִלֵּין דַּעֲבָדוּ
שְׁטוּתָא דָּא לְמַרְדָּא בֵּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָלְהוּ בְּעִיטָא
חָדָא אִתְקָיְימוּ בְּדָא. אֲמַר לֵהּ הָא אִתְּמַר דִּכְתִיב וַיְהִי
בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם אִתְנַטִּילוּ מֵעִילָא לְתַתָּא. אִתְנַטִּילוּ מֵאַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל וְנָחֲתוּ לְבָבֶל. אֲמָרוּ הָא הָכָא אַתַּר לְמִדְבַּק
וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם וגו' וְיִתְדַּבַּק סִיּוּעָא דִלְתַתָּא בַּאֲתַר דָּא.
בְּגִין דְּכַד דִּינָא אָתֵי לְאַשְׁרָאָה בְּעָלְמָא, הָא אֲתַר דָּא
לְקַבְלֵיהּ. וּמֵהָכָא יִתְהַנֵּי עָלְמָא וְיִתְזַן. דְּהָא לְעֵילָּא דְּחִיקוּ
אִיהוּ לְאִתְזָנָא עָלְמָא מִנֵּיהּ. וְלָא עוֹד אֶלָּא אֲנַן נְסַק
לְרָקִיעָא וְנַגַּח בֵּהּ קְרָבָא דְּלָא יֵחוֹת טוֹפָנָא בְּעָלְמָא
כְּדִבְקַדְמֵיתָא:

וַיֹּאמֶר יי' הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם. בְּגִין דְּכֻלְּהוּ
כַּחֲדָא, בְּיִיחוּדָא דְּכֻלְּהוֹן יַעֲבְדוּן וְיִצְלְחוּן
בְּעוֹבָדַיְיהוּ. יִתְבַּדְּרוּן דַּרְגִּין [דְּלְעֵילָּא] כָּל חַד לְסִטְרֵיהּ.
וּבְגִין כָּךְ יִתְבַּדְּרוּן כָּל הַנֵּי דְּלְתַתָּא. מַה כְּתִיב וַיָּפֶץ יי'
אוֹתָם מִשָּׁם. וְאִי תֵּימָא לִישַׁנְּהוֹן אַמַּאי אִתְבַּלְבַּל (אִתְבַּדַּר
וּבִלְבֵּל לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא). אֶלָּא בְּגִין דְּכֻלְּהוֹן מְמַלְּלִין בִּלְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. הַהוּא לִישָׁנָא קָא עָבִיד לוֹן סִיּוּעָא. בְּגִין דִּבְעוֹבָדָא

וּבְמִלּוּלָא דְּפוּמָא תַּלְיָין מִלִּין אִלֵּין לְאַדְבְּקָא כַּוָּנָה דִּלְבָּא.
וּבְדָא עָבְדֵי סִיּוּעָא לְהַהוּא אֲתַר דְּבָעֵי לְאַקְמָא. וְעַל דָּא
אִתְבַּלְבֵּל לִישָׁנְהוֹן דְּלָא יְכִילוּ לְאִתְתַּקָּפָא רְעוּתְהוֹן בִּלְשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. כֵּיוָן דְּאִתְחַלַּף לִישָׁנְהוֹן לָא אַצְלָחוּ בְּעוֹבָדָא (כט א
בס"ת) בְּגִין דְּחֵילָא דִּלְעֵילָא לָא יָדְעֵי וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעֵי בַּר
בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְכַד אִתְבַּלְבֵּל לִישָׁנָא דִּלְהוֹן אִתְחַלַּשׁ
חֵילֵיהוֹן וְאִתְבַּר תּוֹקְפָּא דִּלְהוֹן. תָּא חֲזֵי דְּהָא מִלָּה (דָּא)
דְּאָמְרֵי תַּתָּאֵי בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כָּלְהוֹ חֵילֵי שְׁמַיָּא יָדְעֵי בֵּיהּ
וְאִתְתַּקְפֵי בֵּהּ. וְלִישָׁן אָחֳרָא לָא יָדְעִין וְלָא אִשְׁתְּמוֹדְעֵי
בֵּהּ. וְעַל דָּא אִלֵּין כֵּיוָן דְּאִתְבַּלְבֵּל לִישָׁנָא דִּלְהוֹן, מִיָּד
וַיֶּחְדְּלוּ לִבְנוֹת הָעִיר. דְּהָא אִתְבַּר חֵילַיְיהוּ וְלָא יָכִילוּ
לְמֶעְבַּד מִדֵּי בִּרְעוּתָא דִּלְהוֹן. (דניאל ב) לֶהֱוֵי שְׁמֵיהּ דְּאֱלָהָא
מְבָרַךְ מִן עָלְמָא וְעַד עָלְמָא, דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּילֵיהּ
הִיא. דְּהָא בְּגִין (דָּא) דְּאַנְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רָזֵי
דְּחָכְמְתָא לְעָלְמָא, אִתְקַלְקְלוּ בֵּהּ בְּנֵי נָשָׁא וּבָעוּ לְאִתְגָּרָא
בֵּהּ. יְהַב חָכְמְתָא עִלָּאָה לְאָדָם הָרִאשׁוֹן, וּבְהַהִיא חָכְמָה
[דף עו ע"א] דְּאִתְגְּלֵי לֵיהּ יָדַע דַּרְגִּין, וְאִתְדְּבַק בְּיִצְר הָרָע,
עַד דְּאִסְתַּלְקוּ מִנֵּיהּ מַבּוּעֵי דְּחָכְמְתָא. וּלְבָתַר תָּב קַמֵּי
מָאנֵיהּ, וְאִתְגְּלַיְיָן לֵיהּ מִנַּיְיהוּ וְלָא כְּקַדְמֵיתָא. לְבָתַר
בְּהַהוּא סִפְרָא דִּילֵיהּ יָדַע חָכְמָאן. וּלְבָתַר אָתוֹ בְּנֵי נָשָׁא
וְאַרְגִּיזוּ קַמֵּיהּ. יְהַב חָכְמְתָא לְנֹחַ וּפְלַח בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, לְבָתַר מַה כְּתִיב וַיָּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל כְּמָה
דְּאִתְּמַר. יְהַב חָכְמְתָא לְאַבְרָהָם וּפְלַח בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. לְבָתַר נְפַק מִנֵּיהּ יִשְׁמָעֵאל דְּאַרְגִּיז קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. וְכֵן יִצְחָק נְפַק מִנֵּיהּ עֵשָׂו. יַעֲקֹב נְסַב תְּרִין אַחֲתָן.
יְהַב חָכְמְתָא לְמֹשֶׁה מַה כְּתִיב בֵּהּ (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן

הוּא. וְלָא הָוָה כְּמשֶׁה שַׁמָּשׁ מְהֵימָן בְּכָלְהוּ דַּרְגִּין וְלָא סְטָא לְבֵּה בְּתִיאוּבְתָּא דְּחַד מִנַּיְהוּ. אֶלָּא קָאִים בִּמְהֵימְנוּתָא עִלָּאָה כְּדְקָא יָאוֹת. יְהַב חָכְמְתָא עִלָּאָה לִשְׁלֹמֹה מַלְכָּא. לְבָתַר מַה כְּתִיב בֵּהּ (משלי א) מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה (שם ל) הַמַּשָּׂא נְאֻם הַגֶּבֶר לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל וְאָכָל. אֲמַר שְׁלֹמֹה אִתְּיָ אֵל וְחָכְמְתָא דִּילֵיהּ הִיא. וְאוּכָל וְאֵיכוֹל לְמֶעְבַּד רְעוּתִי. לְבָתַר (מלכים א יח) וַיָּקֶם יְיָ שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה וגו'. תָּא חֲזֵי בְּגִין זְעִירוּ דְּחָכְמְתָא דַּאֲשְׁכַּחוּ אִלֵּין מֵהַהוּא חָכְמָה דְּקַדְמָאֵי, אִתְגָּרוּ בֵּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְנוֹ מִגְדָּל וַעֲבָדוּ כָּל מַה דַּעֲבָדוּ. עַד דְּאִתְבַּדָּרוּ מֵאַנְפֵּי אַרְעָא וְלָא אִשְׁתְּאַר בְּהוֹ חָכְמָה לְמֶעְבַּד מִידֵּי. אֲבָל לְזִמְנָא דְּאָתֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר חָכְמְתָא בְּעָלְמָא וְיִפְלְחוּן לֵיהּ בֵּהּ הָדָא הוּא דִּכְתִיב (יחזקאל לו) וְאֶת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי. לָאו כְּקַדְמָאֵי דַּחֲבִילוּ בֵּהּ עָלְמָא. אֶלָּא וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וְאֶת מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם. רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי חִיָּיא הֲווֹ אָזְלִי בְּאָרְחָא. אֲמַר לֵהּ רַבִּי יוֹסֵי לְרַבִּי חִיָּיא נְפַתַּח בְּאוֹרַיְתָא וְנֵימָא מִלָּה. פָּתַח רַבִּי יוֹסֵי וַאֲמַר (דברים כג) כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ. כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ, מְהַלֵּךְ מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בראשית ג) מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם. וְדָא הוּא אִילָנָא דְּאָכַל מִנֵּיהּ אָדָם הָרִאשׁוֹן. מִתְהַלֵּךְ נוּקְבָא מְהַלֵּךְ דְּכַר. וְדָא הוּא דְּאָזִיל קַמַּייהוּ דְּיִשְׂרָאֵל כַּד הֲווֹ אָזְלִי בְּמַדְבְּרָא דִּכְתִיב (שמות יג) וַיְיָ הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וגו'. וְהוּא דְּאָזִיל קַמַּיהּ דְּבַר נָשׁ כַּד אָזִיל בְּאָרְחָא. דִּכְתִיב (תהלים פה) צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו. וְדָא הוּא

דְּאָזִיל קַמֵּיהּ דְּבַר נָשׁ בְּשַׁעֲתָא דְּאִיהוּ זָכֵי. וְלָמָּה. לְהַצְלָחָה
וְלָתֵת אוֹרֵיךְ לְפָנֶיךָ. לְאִשְׁתְּזָבָא בַּר נָשׁ בְּאָרְחָא וְלָא
יִשְׁלוֹט בֵּהּ אָחְרָא. וּבְגִין כָּךְ לְבָעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִסְתַּמְרָא
מֵחוֹבוֹי וּלְדַכָּאָה לְגַרְמֵיהּ. מַאי דַּכְיוּ דָּא. דִּכְתִיב (דברים כג)
וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ. מַאי קָדוֹשׁ, קְדוּשִׁים מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא
מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ אִלֵּין שַׁיְיפֵי גּוּפָא דְּגוּפָא אִתְחַבַּר וְאִתְתַּקַּן
בְּהוֹ. וּבְגִין כָּךְ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ. וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת
דָּבָר. מַאי עֶרְוַת דָּבָר. דָּא מִלְּתָא (עֶרְיָיתָא) דְּעֶרְיָין. דְּדָא
הוּא מִלָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָאִיס בָּהּ יַתִּיר מִכֹּלָּא. כְּיוֹן
דַּאֲמַר וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת, אֲמַאי דָּבָר. אֶלָּא הָנֵי חַיָּיבֵי
עָלְמָא דְּגָעֲלֵי וּמְסָאֲבֵי גַּרְמַיְיהוּ בְּמִלָּה דִּלְהוֹן דְּנָפְקֵי
מִפּוּמַיְיהוּ וְהָא אִיהוּ עֶרְוַת דָּבָר. וְכָל כָּךְ לָמָּה. בְּגִין
דְּאִיהוּ אָזִיל קַמָּךְ. וְאִי אַתְּ עָבֵד כְּדִין, מִיָּד וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ,
דְּלָא יֵזִיל בַּהֲדָךְ וְייתוּב מֵאַחֲרֶיךָ. וַאֲנַן הָא אַזְלִינָן קַמֵּיהּ
בְּאָרְחָא נְתַעֲסֵק בְּמִלֵּי דְאוֹרַיְיתָא. דְּהָא אוֹרַיְיתָא אִתְעַטְרָא
עַל רֵישֵׁיהּ דְּבַר נָשׁ וּשְׁכִינְתָּא לָא אַעְדְּיָאת מִינֵּיהּ. פְּתַח
רַבִּי חִיָּיא וַאֲמַר וַיֹּאמֶר ה' הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם
וגו' תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וַיְהִי בְּנָסְעָם מִקֶּדֶם. מַאי מִקֶּדֶם.
מִקַּדְמוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. וַיִּמְצְאוּ. וַיִּרְאוּ מִבָּעֵי לֵיהּ מַאי
וַיִּמְצְאוּ. אֶלָּא מְצִיאָה אַשְׁכָּחוּ תַּמָּן מְרָזֵי דְּחָכְמְתָא
מִקַּדְמָאֵי דְּאִתְנְעַר תַּמָּן מִן בְּנֵי טוֹפָנָא, וּבָהּ אִשְׁתַּדְלוּ
לְמֶעְבַּד בְּהַהִיא עֲבִידְתָּא דַּעֲבָדוּ לְסַרְבָא בֵּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וַהֲווֹ אָמְרֵי בְּפוּמָא וְעַבְדֵי [דף עו ע"ב] עֲבִידְתָּא. חָמֵי
מַה כְּתִיב הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם. בְּגִין דְּאִנּוּן
בְּלִבָּא חַד וּרְעוּתָא חַד וּמְמַלְלֵי בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְעַתָּה לֹא
יִבָּצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת. וְלֵית מָאן דְּיִמְנַע

עוֹבָדָא דִּלְהוֹן. אֲבָל מַאי אַעֲבִיד, אֲבַלְבֵּל לוֹן דַּרְגִּין דִּלְעֵילָא, וְלִישַׁן דִּלְהוֹן לְתַתָּא. וּכְדֵין אִתְמְנַע עוֹבָדָא דִּלְהוֹן. וּמַה בְּגִין דַּהֲווֹ בִּרְעוּתָא וְלִבָּא חַד וּמְמַלְלֵי בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּתִיב לֹא יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יְזִמוּ לַעֲשׂוֹת, וְדִינָא דִּלְעֵילָא לָא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּהוֹ. אֲנַן אוֹ חַבְרַיָּיא דְּמִתְעַסְקִין בְּאוֹרַיְתָא, וַאֲנַן בְּלִבָּא חַד וּרְעוּתָא חַד, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי מִכָּאן לְאִנּוּן מָארֵי דְּמַחְלוֹקֶת לֵית לוֹן קְיוּמָא. דְּהָא כָּל זִמְנָא (דְּאִלֵּין) דִּבְנֵי עָלְמָא אִלֵּין עִם אִלֵּין בִּרְעוּתָא חֲדָא וְלִבָּא חָד, אַף עַל גַּב דְּמָרְדֵי בֵּהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא שַׁלְטָא בְּהוֹ דִּינָא דִּלְעֵילָא. כֵּיוָן דְּאִתְפַּלְגוּ מִיָּד וַיָּפֶץ יי׳ אוֹתָם מִשָּׁם וגו׳. אָמַר רַבִּי חִייָא אִשְׁתְּמַע דִּכְלָּא בְּמִלָּה דְּפוּמָא תַּלְיָיא. דְּהָא כֵּיוָן דְּאִתְבַּלְבֵּל מִיָּד וַיָּפֶץ יי׳ אֹתָם מִשָּׁם. אֲבָל בְּזִמְנָא דְּאָתֵי מַה כְּתִיב (צפניה ג) כִּי אָז אֶהֱפֹךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְּרוּרָה לִקְרֹא כֻּלָּם בְּשֵׁם יי׳ וּלְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד וּכְתִיב (זכריה יד) וְהָיָה יי׳ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יי׳ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. בָּרוּךְ יי׳ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פָּרָשַׁת לֶךְ לְךָ

זֹהַר

לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וגו׳. רַבִּי אַבָּא פְּתַח וַאֲמַר (ישעיה מו) שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה, שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי לֵב כַּמָּה תַּקִּיפִין לְבַייהוּ דְּחַיָּבַיָּא, דְּחָמָאן שְׁבִילֵי וְאָרְחֵי דְּאוֹרַיְתָא וְלָא רְעוּתִין דְּאִנּוּן פָּרְסִין בֵּהּ תָּלְיָין, תַּקִּיפִין דְּלָא מְהַדְּרִין בְּתִיּוּבְתָּא לְגַבֵּי מָרֵיהוֹן, וְאִקְרוּן אַבִּירֵי לֵב. הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה דְּמִתְרַחֲקֵי מֵאוֹרַיְתָא. רַבִּי חִזְקִיָּה אֲמַר דְּמִתְרַחֲקֵי מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִנּוּן רְחִיקִין מִנֵּיהּ, וּבְגִין כָּךְ אִקְרוּן אַבִּירֵי לֵב. הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה דְּלָא בָּעָאן לְקָרְבָא לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין כָּךְ אִנּוּן רְחוֹקִים מִצְּדָקָה, כֵּיוָן דְּאִנּוּן רְחוֹקִים מִצְּדָקָה רְחוֹקִים

סִתְרֵי-תוֹרָה

תָּאנָא בְּתוּקְפָּא דְּהַרְמְנוּ דְּמַלְכָּא, אַנְצִיב חַד אִילָנָא רַבָּא וְתַקִּיף גּוֹ נְטִיעָן עִלָּאִין, נְטִיעַ אִילָנָא דָּא, בִּתְרֵיסַר תְּחוּמִין אִסְתַּחַר, בְּאַרְבַּע סִטְרִין דְּעָלְמָא פְּרִישָׁא רַגְלֵיהּ, ת״ק פַּרְסֵי מַטְלָנוֹי, כָּל מִסְתַּכְלָן בֵּהּ, וְלִבַּייהוּ רְעוּתִין דְּאִנּוּן פָּרְסִין בֵּהּ תָּלְיָין, כַּד אִתְעַר הַאי כֻּלְּהוּ מִתְעָרִין בַּהֲדֵיהּ לֵית מָאן דְּנָפִיק מֵרְעוּתֵיהּ לְבָתַר, כֻּלְּהוּ בְּרְעוּתָא חָדָא בַּהֲדֵיהּ, קָם מִלְּעֵילָא נָחִית בְּמַטְלָנוֹי לְגוֹ יַמָּא. מְנִיהּ יַמָּא (אִתְגְּלֵי) אִתְמַלְיָא. אִיהוּ מְקוֹרָא (דְּכָל ד״א לְכָל) מַיִן דְּנָבְעִין. תְּחוֹתֵיהּ מִתְפַּלְגִין כָּל מֵימוֹי דִּבְרֵאשִׁית, שַׁקְיוּ דְּגִנְּתָא בֵּהּ תָּלְיָין, כָּל נִשְׁמָתִין דְּעָלְמָא מִנֵּיהּ פָּרְחִין. נִשְׁמָתִין אִלֵּין עָאלִין בְּגִנְּתָא נִשְׁמָתָא לְנָחֲתָא לְהַאי עָלְמָא.

כַּד נָפְקָא אִתְבָּרְכָא בְּשִׁבְעָ֣ה אִנּ֔וּן מִשְׁלוֹם דִּלִּית לוֹן
בִּרְכָאן לְמֶהֱוֵי אַבָּא (ד"א ל"ג שָׁלוֹם. דִּכְתִיב (ישעיה מח) אֵין
לְרוּחָא וְדָם) לְגוּפָא בְּסִלִּיקוּ שָׁלוֹם אָמַר יי׳ לָרְשָׁעִים.
דְּדִיוּקְנָא עִלָּאָה. כַּד בָּעְיָא מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּאִנּ֔וּן
(נפשא) לְנַחֲתָא לְהַאי עָלְמָא, רְחוּקִים מִצְּדָקָה. תָּא חֲזֵי
אוּמֵי לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַבְרָהָם בָּעֵי לְקָרְבָא
לְמִיטַר פִּקּוּדֵי אוֹרַיְתָא וּלְמֶעְבַּד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
רְעוּתֵיהּ. וּמְסַר לָהּ מְאָה וְאִתְקְרַב. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב
מַפְתֵּחַן [דף עז ע"א] דִּבְרָכָאן (תהלים מה) אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא
דְּכָל יוֹמָא לְאַשְׁלָמָא לְדַרְגִּין רֶשַׁע. בְּגִין דְּאָהַב צֶדֶק
עִלָּאִין בְּחוּשְׁבַּן ל"ך ל"ך, דְּהָא וְשָׂנָא רֶשַׁע אִתְקְרַב לִצְדָקָה,
כָּלְהוֹ אִתְמְסַר לָהּ בְּגִין וְעַל דָּא כְּתִיב (ישעיה מא)
לְאַתְקָנָא בֵּהּ לְגִנְתָּא וּלְמִפְלַח אַבְרָהָם אוֹהֲבִי. מַאי טַעְמָא
לָהּ וּלְנַטְרָא לָהּ. מֵאַרְצְךָ דָּא אוֹהֲבִי, בְּגִין דִּכְתִיב אָהַבְתָּ
גִּנְתָּא דְּעֵדֶן. וּמוֹלַדְתְּךָ דָּא צֶדֶק. רְחִימוּתָא דְּקוּדְשָׁא
גּוּפָא דְּאִתְקְרֵי אִילָנָא דְּחַיֵּי בְּרִיךְ הוּא דְּרָחִים [דף עז ע"א]
דְּאִיהוּ תְּרֵיסַר שִׁבְטִין עִלָּאִין. לֵיהּ אַבְרָהָם מִכָּל בְּנֵי דָּרֵיהּ
וּמְבֵית אָבִיךְ דָּא שְׁכִינְתָּא. דַּהֲווֹ אַבִּירֵי לֵב וְאִנּ֔וּן
אָבִיךְ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רְחוּקִים מִצְּדָקָה כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כח) גּוֹזֵל אָבִיו דְּאִתְּמַר. רַבִּי יוֹסֵי פָּתַח (תהלים
וְאִמּוֹ וְאוֹמֵר אֵין פֶּשַׁע וגו'. פד) מַה יְּדִידוּת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ
וְאֵין אָבִיו אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ יי׳ צְבָאוֹת. כַּמָּה אִית לוֹן
הוּא וְאֵין אִמּוֹ אֶלָּא כְּנֶסֶת לִבְנֵי נָשָׁא לְאִסְתַּכָּלָא
יִשְׂרָאֵל. אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ בְּפוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
דָּא אִיהוּ הַאי עָלְמָא), [ס"א הוּא. דְּהָא כָּל בְּנֵי נָשָׁא לָא
וּמְמוֹלַדְתְּךָ דָּא אִילָנָא דְּחַיֵּי, יָדְעֵי וְלָא מִסְתַּכְּלֵי עַל מַה

קָאֵים עָלְמָא. וְאִנּוּן עַל מַה וּמִבֵּית אָבִיךָ תֵּרִיסַר תְּחוּמִין קָיְימִין. דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא שִׁבְטִין עִלָּאִין. אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּרִיךְ הוּא עָלְמָא עֲבַד אַרְאֶךָּ דָּא אִיהוּ הַאי עָלְמָא]:

שְׁמַיָּא מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם (עַד כָּאן סִתְרֵי תּוֹרָה)

מִתְעָרְבִין כַּחֲדָא וְלָא הֲווֹ גַּלְדֵי. וּלְבָתַר אַגְלִידוּ וְקָיְימוּ בְּרוּחָא עִלָּאָה וּמְתַמָּן שָׁתִיל עָלְמָא, לְקָיְימָא עַל סָמְכִין, וְאִנּוּן סָמְכִין לָא קָיְימִין אֶלָּא בְּהַהוּא רוּחָא, וּבְשַׁעֲתָא דְּהַהוּא רוּחָא אִסְתַּלַּק כֻּלְּהוּ מְרַפְּפִין וְזָעִין וְעָלְמָא אַרְעָא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (איוב ט) הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן. וְכֻלָּא קָאֵים עַל אוֹרַיְתָא, דְּכַד יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרַיְתָא מִתְקַיְּים עָלְמָא וְאִנּוּן קָיְימִין וְסָמְכִין קָיְימִין בְּאַתְרַיְיהוּ בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. תָּא חֲזֵי בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְעַר פַּלְגוּת לֵילְיָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָאל לְגִנְתָא דְּעֵדֶן לְאִשְׁתַּעְשָׁעָא עִם צַדִּיקַיָּא, כֻּלְּהוּ אִילָנִין דִּבְגִנְתָא דְּעֵדֶן מְזַמְּרָן וּמְשַׁבְּחָן קַמֵּיהּ. דִּכְתִיב (דה"א טז) אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יי' וגו'. וְכָרוֹזָא קָרֵי בְּחַיִל וַאֲמַר לְכוֹן אָמְרִין קַדִּישִׁין עִלָּיוֹנִין, מָאן מִנְכוֹן דְּעָיֵל רוּחָא בְּאוּדְנוֹי לְמִשְׁמַע, וְעֵינוֹי פְּקִחִין לְמֶחֱמֵי. וְלִבֵּהּ פָּתוּחַ לְמִנְדַּע, בְּשַׁעֲתָא דְּרוּחָא דְּכָל רוּחִין אָרִים בְּסִימוּ דְּנִשְׁמָתָא, וּמִתַּמָּן נָפִיק קָלָא דְּקָלַיָּא, חֵילִין אִתְבַּדְּרוּ לְאַרְבַּע סִטְרֵי עָלְמָא.

א סָלִיק לְסִטַּר חַד.

ב חַד נָחִית לְהַהוּא סִטַּר.

ג (תיקונים עג לעיל לב ב) חַד עָיֵל בֵּין תְּרֵין.

ד תְּרֵין מִתְעָרִין (מִתְעַטְּרָן) בְּתַלַת. תְּלַת עָיְילֵי בְּחַד.

ה חַד אַפִּיק גְּוָונִין.
ו שִׁית מְנָהוֹן לְסִטְרָא חָד, וְשִׁית מְנָהוֹן נָחֲתֵי לְהַהוּא סִטְרָא.
ז שִׁית עַיְילֵי בְּתְרֵיסַר.
ח תְּרֵיסַר מִתְעָרִין בְּעֶשְׂרִין וְתְרִין.
ט שִׁית כְּלִילָן בַּעֲשָׂרָה.
יא עֲשָׂרָה קָאִים בְּחַד. וַוי לְאִנּוּן דְּנַיְימֵי שִׁנְתָּא בְּחוֹרֵיהוֹן, לָא יְדְעֵי וְלָא מִסְתַּכְּלָאן אֵיךְ יְקוּמוּן בְּדִינָא דְּחוּשְׁבַּן אִתְפַּקַּד,

[דף עז ע"ב] כַּד אִסְתָּאַב גּוּפָא, וְנִשְׁמָתָא שַׁטְיָא עַל אַנְפֵּי דְּאַוִּירָא דְּטִיהֲרָא, וְסָלְקָא וְנָחֲתָא, וְתַרְעִין לָא מִתְפַּתְּחָן, מִתְגַּלְגְּלָן כְּאַבְנִין בְּגוֹ קוּסְפִּיתָא. וַוי לוֹן מָאן יִתְבַּע לוֹן, דְּלָא יְקוּמוּן בְּעִדּוּנָא דָּא בְּגוֹ דּוּכְתֵּי דְּעִנּוּגֵי דְּצַדִּיקַיָּא, אִתְפַּקְדָן דּוּכְתַּייְהוּ. אִתְמַסְרוּן בִּידָא דְּדוּמָה, נַחֲתֵי וְלָא סָלְקֵי. עֲלַייְהוּ כְּתִיב (איוב ז) כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה. בְּהַהִיא שַׁעֲתָא אִתְעַר שַׁלְהוֹבָא חַד מִסִּטְרָא צָפוֹן וּבָטַשׁ בְּאַרְבַּע סִטְרֵי עָלְמָא וְנָחִית וּמָטֵי בֵּין גַּדְפֵּי דְּתַרְנְגוֹלָא וְאִתְעַר הַהוּא שַׁלְהוֹבָא בֵּה וְקָרֵי, וְלֵית מָאן דְּאִתְעַר בַּר אִנּוּן זַכָּאֵי קְשׁוֹט דְּקַיְימֵי וְאִתְעָרוּ בְּאוֹרַיְתָא. וּכְדֵין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל אִנּוּן צַדִּיקַיָּא דִּבְגוֹ גִּנְתָּא דְּעֵדֶן צַיְיתֵי לְקָלֵיהוֹן. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שיר ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעֵנִי:

וַיֹּאמֶר יי׳ אֶל אַבְרָם, מַה כְּתִיב לְעֵילָא (בראשית יא) וַיָּמָת הָרָן עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו וגו׳. מַאי אִירְיָא הָכָא, אֶלָּא עַד הַהוּא יוֹמָא לָא הֲוָה בַּר נָשׁ דְּמִית בְּחַיֵּי אֲבוֹי, בַּר דָּא, וְכַד אִתְרְמֵי אַבְרָם לְנוּרָא אִתְקְטִיל הָרָן, וּבְגִין דָּא נְפָקוּ מִתַּמָּן מָאן קָטִיל לוֹן לְהָרָן, אֶלָּא כְּיוֹן דְּרָמוּ

אַבְרָהָם לְנוּרָא דְּכַשְׁדָּאֵי, אִתְגְּלִי עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁזְבֵיהּ, וְהָוָה הָרָן אָחוֹי קָאֵי תַּמָּן. אֲמָרוּ כַּשְׁדָּאֵי בְּגִין זְכוּתֵיהּ דְּהָרָן אִשְׁתְּזִיב, מִיָּד נְפַק שַׁלְהוֹבָא דְּאֶשָׁא וְאוֹקְדֵיהּ לְהָרָן, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיָּמָת הָרָן עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו. וְאִית דְּאָמְרֵי זַרְעָא דְּתֶרַח לֵית אֶשָׁא שָׁלְטָא בֵּהּ, אֲבָל נָרְמֵי לְהָרָן לְנוּרָא, וְאִי לָא אִיתּוֹקַד נֵדַע בְּוַדַּאי דְּלָא שָׁלְטָא נוּרָא בְּזַרְעֵיהּ, מִיָּד רָמֵי לֵיהּ לְהָרָן לְנוּרָא וְאִתּוֹקַד וְהָוָה תֶּרַח אֲבוֹי קָאֵים תַּמָּן הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיָּמָת הָרָן עַל פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו. בְּהַהוּא יוֹמָא יָדְעוּ כָּל אוּמַיָּא וְלִישָׁנַיָּא דְּלָא שֵׁיזְבֵיהּ לְאַבְרָהָם אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יְחִידָאי דְּעָלְמָא, וְהַוּוּ מַיְיתִין בְּנַיְיהוּ לְמִשְׁכְּנֵיהּ דְּאַבְרָהָם וְאָמְרִין לֵיהּ חָמֵינָן לָךְ, דְּאַתְּ רָחִיץ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ רִבּוֹנֵיהּ דְּעָלְמָא, אוֹלִיף לְבָנָךְ מֵאוֹרְחָךְ דְּאַתְּ יָדַע, וַעֲלַיְיהוּ אֲמַר קְרָא (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן הָרָן וגו׳. וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים. וַיֵּצְאוּ אִתָּם, אִתּוֹ מִבָּעֵי לֵיהּ. דְּהָא כְּתִיב וַיִּקַּח תֶּרַח וגו׳ מַאי וַיֵּצְאוּ אִתָּם. אֶלָּא תֶּרַח וְלוֹט עִם אַבְרָהָם וְשָׂרָה נְפָקוּ דְּאִנּוּן הָווּ עִקָּרָא לְמֵיפַּק מִגּוֹ אִנּוּן חַיְיבַיָּא, דְּכֵיוָן דְּחָמָא תֶּרַח דְּאַבְרָהָם בְּרֵיהּ אִשְׁתְּזִיב מִגּוֹ נוּרָא, אִתְהַדַּר לְמֶעְבַּד רְעוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם, וּבְגִין כָּךְ וַיֵּצְאוּ אִתָּם תֶּרַח וְלוֹט. וּבְשַׁעֲתָא דְּנָפְקוּ מַה כְּתִיב לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן. דִּרְעוּתָא דְּלֵהוֹן הֲוָה לְמֵיהַךְ תַּמָּן. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא כָּל מָאן דְּאִתְעָר לְאִתְדַּכָּאָה מְסַיְיעִין לֵיהּ. תָּא חֲזֵי דְּהָכִי הוּא דִּכְיוָן דִּכְתִיב לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן מִיָּד וַיֹּאמֶר יי׳ אֶל אַבְרָהָם לֶךְ לְךָ, וְעַד דְּאִיהוּ אִתְעַר בְּקַדְמֵיתָא לָא כְּתִיב לֶךְ לְךָ. תָּא חֲזֵי

מִלָּה דִּלְעֵילָא לָא אִתְעַר עַד דְּאִתְעַר לְתַתָּא בְּקַדְמֵיתָא עַל מַה דְּתִשְׁרֵי הַהִיא דִּלְעֵילָא, וְרָזָא דְמִלָּה, נְהוֹרָא אוֹכְמָא לָא אִתְאַחִיד בִּנְהוֹרָא [עִלָּאָה] חִוָּורָא עַד דְּאִיהִי אִתְעָרִית בְּקַדְמֵיתָא, כֵּיוָן דְּאִיהִי אִתְעָרִית בְּקַדְמֵיתָא מִיָּד נְהוֹרָא חִוָּורָא שַׁרְיָיא עֲלָהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (שם פג) אֱלֹהִים אַל דְּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל. בְּגִין דְּלָא יִתְפְּסַק נְהוֹרָא חִוָּורָא מֵעָלְמָא לְעָלְמִין. וְכֵן (ישעיה סב) הַמַּזְכִּירִים אֶת יְיָ' אַל דְּמִי לָכֶם. בְּגִין לְאַתְעָרָא לְתַתָּא בְּמָה דְּיִשְׂרֵי אִתְעַרְוּתָא דִּלְעֵילָא. וְכֵן כֵּיוָן דְּאִתְעַר בַּר נָשׁ אִתְעַרְוּתָא [טָבָא] בְּקַדְמֵיתָא כְּדֵין אִתְעַר אִתְעַרְוּתָא דִּלְעֵילָא [עַלָּאָה]. תָּא חֲזֵי כֵּיוָן דִּכְתִיב וַיֵּצְאוּ אִתָּם מְאוֹר כַּשְׂדִּים וגו' מִיָּד וַיֹּאמֶר יְיָ' אֶל אַבְרָם וגו'. וַיֹּאמֶר יְיָ' אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ, אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לֶךְ לְךָ, לְגַרְמָךְ לְאַתְקָנָא גַּרְמָךְ, (לְאִתְקַפָּא) לְאַתְקָנָא דַּרְגָּא דִּילָךְ. לֶךְ לְךָ, לֵית אַנְתְּ (ס"א כְּדַאי) לְמֵיקַם הָכָא בֵּין חַיָּבִין אִלֵּין. וְרָזָא דְמִלָּה לֶךְ לְךָ [דף עח ע"א] דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהִיב לֵיהּ לְאַבְרָהָם רוּחָא דְּחָכְמְתָא, וַהֲוָה יָדַע וּמְצָרֵף (צנורי) סִטְרֵי דְּיִשׁוּבֵי עָלְמָא, וְאִסְתַּכַּל בְּהוֹ וְאַתְקַל בְּתִיקְלָא וְיָדַע חֵילִין דִּי מְמַנָּן עַל סִטְרֵי יִישׁוּבָא, כַּד מָטָא לְגוֹ נְקוּדָה דְּאֶמְצָעִיתָא דְּיִישׁוּבָא תָּקִיל בְּתִיקְלָא וְלָא הֲוָה סָלִיק בִּידֵיהּ. אַשְׁגַּח לְמִנְדַּע חֵילָא דִּי מְמַנָּא עֲלָהּ וְלָא יָכִיל לְאִתְדַּבְּקָא בִּרְעוּתֵיהּ, תָּקִיל כַּמָּה זְמִנִין וְחָמָא דְּהָא מִתַּמָּן אִשְׁתִּיל כָּל עָלְמָא, אַשְׁגַּח וְצָרַף. וְתָקַל לְמִנְדַּע וְחָמָא דְּהָא חֵילָא עִלָּאָה דַּעֲלָהּ לֵית לֵיהּ שְׁעוּרָא עָמִיק וְסָתִים וְלָאו אִיהוּ כְּגַוְונֵי דְּסִטְרֵי דַּרְגֵּי דְּיִשׁוּבָא. אַשְׁגַּח וְתָקִיל וְיָדַע דְּהָא כַּמָּה דְּמַהֲהִיא נְקוּדָה אֶמְצָעִיתָא דְּיִשׁוּבָא מְנִיהּ אִשְׁתִּיל כָּל עָלְמָא לְכָל סִטְרוֹי.

הָכִי נָמֵי יָדַע דְּהָא חֵילָא דְּשָׂרֵי עֲלָה מִתַּמָּן נָפְקוּ כָּל שְׁאָר חֵילִין דְּמַמָּנָן עַל כָּל סִטְרֵי עָלְמָא, וְכָלְהוּ בֵּהּ אֲחִידָן. כְּדֵין (בראשית יא) וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן. עוֹד אַשְׁגַּח וְתָקִיל וְצָרִיךְ לְמֵיקַם עַל בְּרִירָא דְּמִלָּה דְּהַהוּא אֲתַר וְלָא הֲוָה יָדַע וְלָא יָכִיל לְמֵיקַם עֲלָה לְאִתְדַּבְּקָא, כֵּיוָן דְּחָמָא תּוּקְפָּא דְּהַאי אֲתַר וְלָא יָכִיל לְמֵיקַם עֲלֵיהּ מִיָּד וַיָּבֹאוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם. מַאי טַעְמָא דְּאַבְרָהָם. אֶלָּא דְּאִיהוּ הֲוָה יָדַע וְצָרִיךְ בְּכָל אְנוּן שָׁלְטָנִין מְדַבְּרֵי עָלְמָא בְּכָל סִטְרֵי דִּישׁוּבָא, וַהֲוָה תָּקִיל וְצָרִיךְ אְנוּן דְּשָׁלְטִין בְּסִטְרֵי דִּישׁוּבָא מְדַבְּרֵי כּוֹכְבַיָּא וּמַזָּלֵיהוֹן מָאן אְנוּן תַּקִּיפִין אִלֵּין עַל אִלֵּין, וַהֲוָה תָּקִיל כָּל יִשּׁוּבֵי דְּעָלְמָא (וְלָא) וַהֲוָה סָלִיק בִּידוֹי. כַּד מָטָא לְהַאי אֲתַר חָמָא תַּקִּיפוּ דַּעֲמִיקִין וְלָא יָכִיל לְמֵיקַם בֵּהּ. כֵּיוָן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְעֲרוּתָא דִּילֵיהּ וְתִיאוּבְתָּא דִּילֵיהּ. מִיָּד אִתְגְּלִי עֲלֵיהּ וַאֲמַר לֵיהּ לֶךְ לְךָ. לְמִנְדַּע לָךְ וּלְאַתְקָנָא גַּרְמָךְ. מֵאַרְצְךָ, מֵהַהוּא סִטְרָא דִּישׁוּבָא דַּהֲוֵית מִתְדַּבַּק בֵּהּ. וּמִמּוֹלַדְתְּךָ, מֵהַהוּא חָכְמָה דְּאַתְּ מַשְׁגַּח וְתָקִיל תּוֹלְדָתָא דִּילָךְ וְרִגְעָא וְשַׁעְתָּא וְזִמְנָא דְּאִתְיְלִידַת בֵּהּ וּבַהַהוּא כּוֹכְבָא וּבַהַהוּא מַזָּלָא. וּמִבֵּית אָבִיךְ, דְּלָא תַּשְׁגַּח בְּבֵיתָא דַּאֲבוּךְ. וְאִי אִית לָךְ שְׁרִשָׁא לְאַצְלָחָא בְּעָלְמָא מִבֵּיתָא דַּאֲבוּךְ, בְּגִין כָּךְ לָךְ מֵחָכְמָה דָּא וּמֵאַשְׁגָּחוּתָא דָּא. תָּא חֲזֵי דְּהַכִּי הוּא, דְּהָא נָפְקוּ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וַהֲווּ בְּחָרָן, אַמַּאי יֵימָא לֵיהּ לָךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ. אֶלָּא עִקָּרָא דְּמִלְּתָא כְּמָה דְּאִתְּמַר. אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ. אַרְאֵךְ מַה דְּלָא יְכִילַת לְמֵיקַם עֲלֵיהּ וְלָא יְכִילַת לְמִנְדַּע חֵילָא דְּהַהִיא אַרְעָא דְּאִיהוּ עָמִיק וְסָתִים:

סִתְרֵי תוֹרָה

וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וגו׳

וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל הַאי וְאֶעֶשְׂךָ, בְּגִין
בִּרְכְתָא חָדָא, דִּכְתִיב לֵךְ לְךָ. וַאֲבָרֶכְךָ,
וַאֲבָרְכָךְ תְּרִין, וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ בְּגִין דִּכְתִיב מֵאַרְצְךָ.
תְּלַת, וֶהְיֵה בְּרָכָה אַרְבַּע. וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ, בְּגִין דִּכְתִיב
וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ חָמֵשׁ, וּמְמוֹלַדְתְּךָ. וֶהְיֵה בְּרָכָה,
וּמְקַלֶּלְךָ אָאוֹר שִׁית. וְנִבְרְכוּ בְּגִין דִּכְתִיב וּמִבֵּית אָבִיךָ.
בְּךָ כָּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה הָא רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר וְאֶעֶשְׂךָ
שֶׁבַע. כֵּיוָן דְּאִתְבָּרְכָא בְּאִלֵּין לְגוֹי גָּדוֹל מִסִּטְרָא דְּיָמִינָא.
שֶׁבַע בִּרְכָאן, מַה כְּתִיב וֵילֶךְ וַאֲבָרֲכֶךָּ מִסִּטְרָא דִּשְׂמָאלָא
אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי׳ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ מִסִּטְרָא
לְנָחֲתָא לְהַאי עָלְמָא כְּמָה דְּאָמְצָעִיתָא. וֶהְיֵה בְּרָכָה
דְּאִתְפְּקָדָא, מִיָּד וֵילֶךְ אִתּוֹ מִסִּטְרָא דְּאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל.
לוֹט. דָּא אִיהוּ נָחָשׁ דְּאִתְלַטְיָא הָא הָכָא כְּרַסַּיָּא דְּאַרְבַּע
וְאִתְלַטְיָא עָלְמָא בְּגִינֵיהּ דְּאִיהוּ סַמְכִין דִּכְלָהוֹ כְּלִילָן בֵּהּ
קָאִים לְפִתְחָא לְאַסְטָאָה בְּאַבְרָהָם, מִכָּאן וּלְהַלְאָה
לְגוֹפָא, וְלָא תִּפְעוֹל נְשָׁמָתָא בִּרְכָאן לְאַחֲרִינִי דְּמִתְּזַנֵּי
פּוּלְחָנָא דְּאִתְפְּקָדַת עַד מֵהָכָא דִּכְתִיב וַאֲבָרְכָה
דְּיַעְבְּרוּן עֲלָהּ בְּהַאי עָלְמָא י״ג מְבָרְכֶיךָ [דף עח ע"ב] וּמְקַלֶּלְךָ
שְׁנִין, דְּהָא מִתְּרֵיסַר שְׁנִין אָאוֹר וְנִבְרְכוּ בְּךָ כֹּל
וּלְעֵלָּא נְשָׁמָתָא אִתְעָרַת מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. רַבִּי
לְמִפְלַח פּוּלְחָנָא דְּאִתְפַּקְדַת אֶלְעָזָר הָוָה יָתִיב קַמֵּיהּ
הַדָּא הוּא דִּכְתִיב. דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אַבּוֹי, וַהֲוֵי
עִמֵּיהּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי
יִצְחָק וְרַבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר לָהּ רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שִׁמְעוֹן
אַבּוֹי, הַאי דִּכְתִיב לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ, כֵּיוָן דִּכְלָהוֹ

נָפְקוּ לְמֵהַךְ, אַמַּאי לָא אִתְּמַר לֵיהּ דְּכֻלְּהוּ יִפְקוּן. דְּהָא אַף עַל גַּב דְּתֶרַח הֲוָה פְּלַח לְעַבּוּדָה זָרָה. כֵּיוָן דְּאִתְעַר בְּאִתְעָרוּתָא טַב לְמֵיפַק בַּהֲדֵיהּ דְּאַבְרָהָם, וְחָמִינָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בִּתְיוּבְתָּא דְּחַיְיבַיָּא וּשְׁרָא לְמֵיפַק אַמַּאי לָא כְּתִיב לְכוּ לָכֶם, אַמַּאי לְאַבְרָהָם בִּלְחוֹדוֹי לֶךְ לְךָ. אֲמַר לָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן, אִי תֵּימָא דְּתֶרַח כַּד נְפַק מֵאוּר כַּשְׂדִּים בְּגִין לְאַהֲדָרָא בִּתְשׁוּבָה הֲוָה, לָאו הָכֵי. אֶלָּא כַּד נְפַק לְאִשְׁתְּזָבָא נְפַק, דַּהֲווֹ כֻּלְּהוּ בְּנֵי אַרְעֵיהּ בָּעָאן לְמִקְטְלֵיהּ. כֵּיוָן דְּחָזוֹ דְּאִשְׁתְּזִיב אַבְרָהָם הֲווֹ אָמְרֵי לֵיהּ לְתֶרַח אַנְתְּ הוּא דַּהֲוֵית מַטְעֵי לָן בְּאִלֵּין פְּסִילִין, וּמִגּוֹ דַּחֲלָא דִּלְהוֹן נְפַק תֶּרַח, כֵּיוָן דְּמָטָא לְחָרָן לָא נְפַק מִתַּמָּן לְבָתַר, דִּכְתִיב וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי׳ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט, וְאִילּוּ תֶּרַח לָא כְּתִיב [בֵּיהּ וַיֵּלֶךְ, אֶלָּא וַיֵּצֵא]. פְּתַח וַאֲמַר (איוב לח) וַיִּמְנַע מֵרִשְׁעִים אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תְּשַׁבֵּר. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ, אֲבָל וַיִּמְנַע מֵרִשְׁעִים אוֹרָם, דָּא נִמְרוֹד וּבְנֵי דָּרֵיהּ דִּנְפַק אַבְרָהָם מִנַּיְהוּ דַּהֲוָה אוֹרָם. וּזְרוֹעַ רָמָה תְּשַׁבֵּר, דָּא נִמְרוֹד. דָּבָר אַחֵר וַיִּמְנַע מֵרִשְׁעִים אוֹרָם, דָּא תֶּרַח וּבְנֵי בֵיתֵיהּ. אוֹרָם, דָּא אַבְרָהָם. הָאוֹר לָא כְּתִיב אֶלָּא אוֹרָם דַּהֲוָה עִמְּהוֹן. וּזְרוֹעַ רָמָה תְּשַׁבֵּר, דָּא נִמְרוֹד דַּהֲוָה מַטְעֵי אֲבַתְרֵיהּ כָּל בְּנֵי עָלְמָא, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב לֶךְ לְךָ. בְּגִין לְאַנְהָרָא לָךְ וּלְכָל אִנּוּן דְּיִפְקוּן מִינָּךְ מִכָּאן וּלְהַלְאָה. תּוּ פְּתַח וַאֲמַר (שם לז) וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם. וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר, אֵימָתַי, בְּשַׁעְתָּא דַּאֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ. בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים. דְּבָעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַדְבָּקָא לֵיהּ לְאַבְרָהָם בְּהַהוּא אוֹר

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות

שיראל בת

רות מרים תחי'

הקב"ה ישלח לה המלאך
רפאל שיעמוד לימינה ויהיה
לה לידה קלה בזכות כל
התנאים והאמוראים אכי"ר

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת תולדות

יום **ראשון**	כג / 24	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ב **ירושלמי:** תענית ה' **תוספתא:** עקצין ב **נ"ך:** יהושע כא **משניות:** יבמות יג **זהר:** חלק א עמ' שנא-שנב	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:00 | **סו"ז תפילה** ..... 9:42 **נץ החמה** ..... 6:16 | **חצות היום** ..... 11:25 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:03 | **שקיעה** ..... 4:32 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:51 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:45
יום **שני**	כד / 25	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ג **ירושלמי:** תענית ו' **תוספתא:** עקצין ג **נ"ך:** יהושע כב **משניות:** יבמות יד **זהר:** חלק א עמ' שנג-שנד	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:01 | **סו"ז תפילה** ..... 9:42 **נץ החמה** ..... 6:17 | **חצות היום** ..... 11:25 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:04 | **שקיעה** ..... 4:32 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:51 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:45
יום **שלישי**	כה / 26	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ד **ירושלמי:** תענית ז' **תוספתא:** ברכות א **נ"ך:** יהושע כג **משניות:** יבמות טו **זהר:** חלק א עמ' שנה-שנו	**תחילת מחזור כ"ד של תוספתא** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:01 | **סו"ז תפילה** ..... 9:43 **נץ החמה** ..... 6:18 | **חצות היום** ..... 11:25 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:04 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:52 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **רביעי**	כו / 27	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ה **ירושלמי:** תענית ח' **תוספתא:** ברכות ב **נ"ך:** יהושע כד **משניות:** יבמות טז **זהר:** חלק א עמ' שנו-שנח	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:02 | **סו"ז תפילה** ..... 9:43 **נץ החמה** ..... 6:19 | **חצות היום** ..... 11:26 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:05 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:52 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **חמישי**	כז / 28	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ו **ירושלמי:** תענית ט' **תוספתא:** ברכות ג **נ"ך:** שופטים א **משניות:** כתובות א **זהר:** חלק א עמ' שנט-שס	**יום כיפור קטן מוקדם** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:03 | **סו"ז תפילה** ..... 9:44 **נץ החמה** ..... 6:20 | **חצות היום** ..... 11:26 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:05 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:53 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **ששי**	כח / 29	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ז **ירושלמי:** תענית י' **תוספתא:** ברכות ד **נ"ך:** שופטים ב **משניות:** כתובות ב **זהר:** חלק א עמ' שסא-שסב	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:04 | **סו"ז תפילה** ..... 9:44 **נץ החמה** ..... 6:21 | **חצות היום** ..... 11:26 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:06 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:54 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44 **הדלקת נרות** (40 דק): 3:51 (20 דק): 4:11
שב"ק	כט / 30	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ח **ירושלמי:** תענית י"א **תוספתא:** ברכות ה **נ"ך:** שופטים ג **משניות:** כתובות ג **זהר:** חלק א עמ' שסג-שסד	**שבת קודש פרשת תולדות, מברכין חודש כסליו, ערב ר"ח** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:04 | **סו"ז תפילה** ..... 9:45 **נץ החמה** ..... 6:22 | **חצות היום** ..... 11:27 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:06 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:54 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:44**

מולד חודש כסליו יהיה במוצש"ק בשעה 4, 49 דקות ו 15 חלקים

שֹׂרֶשׁ הַבְּעָיוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם הוּא מֵחֲמַת שֶׁאֵין לוֹ אֶת הַמּוּדָעוּת לְכֹחוֹתָיו, וְאִם הָיָה יוֹדֵעַ מֵהַכֹּחוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּקִרְבּוֹ - הָיָה פּוֹתֵר הֲמוֹן מֵהַבְּעָיוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ...

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)